

Fælles vagtcentral for redningsberedskaber på Sjælland

Undersøgelse af forskellige modeller for fælles vagtcentral

KKR
SJÆLLAND

REGION SJÆLLAND
PRÆHOSPITALT CENTER
- vi er til for dig

INDHOLD

.....	
INDHOLD.....	2
1. Resume og anbefalinger	4
1.1. Fordelene ved en fælles vagtcentral	4
1.2. Modeller for en fælles vagtcentral	5
1.3. Konkurrenceudsættelse	7
1.4. Økonomien i en samlokaliseret vagtcentral.....	7
1.5. Ikke-beredskabsmæssige opgaver (serviceopgaver).....	8
1.6. Implementering	9
2. Baggrund og kommissorium	10
2.1. Baggrund.....	10
2.2. Kommissorium:.....	10
2.3. Deltagere i arbejdsgruppen:.....	11
3. Beredskabsmæssige opgaver og serviceopgaver	13
3.1. Regelgrundlaget.....	13
3.2. Beredskabsmæssige opgaver	13
3.3. Alarm- og vagtcentraler	15
3.4. Serviceopgaver	16
4. Vagtcentralopgaven i dag.....	17
4.1. Beredskabsmæssige vagtcentralopgaver	17
4.2. Serviceopgaver	19
4.3. Organisering af opgaverne	20
5. Nyere trends på vagtcentralområdet.....	23
5.1. Norge.....	23
5.2. Sverige	24
5.3. Finland	24
5.4. Holland.....	24
5.5. England	25
5.6. USA	25
6. Mål og midler for en fælles vagtcentral	27
6.1. Målsætninger	27
6.2. Midler	27

7. Juridiske rammer	29
7.1. Organisatoriske muligheder	29
7.2. Udbudsretlige muligheder	30
8. Tekniske krav og muligheder	32
8.1. Vagtcentralens radiokommunikation	32
8.2. Vagtcentralens udstyr	33
9. Krav til vagtcentralens fysiske rammer	35
9.1. Nationale krav	35
9.2. Standardisering i EU-regi	35
10. En fælles vagtcentralens opgave portefølje	36
10.1. Beredskabsmæssige vagtcentralopgaver	36
10.2. Fordele ved en centralisering af de beredskabsmæssige vagtcentralopgaver	38
10.3. Serviceopgaver	39
11. Modeller for etablering og drift af en fælles vagtcentral	41
11.1. Entreprise-modellen	41
11.2. Selskabs-modellen	43
11.3. Samlokaliserings-modellen	44
12. Fælles vagtcentral i samarbejde med regionen	47
12.1. Organisering af samarbejdet	47
12.2. Økonomisk model	47
12.3. Økonomiske konsekvenser for beredskaberne	49
12.4. Juridiske forhold	52
13. Implementering	53
13.1. Trinvis implementering	53
13.2. Faseopdelt tidsplan	53

1. Resume og anbefalinger

KKR Sjælland besluttede i november 2014, at der i regi af K17 i samarbejde med Region Sjælland skulle nedsættes en arbejdsgruppe, der skulle undersøge forskellige modeller for en fælles vagtcentral. Arbejdsgruppen har haft repræsentation fra de fire nye sammenlagte beredskaber samt K17 og Region Sjælland. Regionens to politikredse har desuden været repræsenteret i arbejdsgruppen, der i perioden 14. januar til 6. maj 2015 har afholdt 4 møder. Arbejdsgruppens sekretariat har mellem møderne tilvejebragt data og udarbejdet beskrivelser, der har indgået i arbejdsgruppens drøftelser og afrapportering.

Efter arbejdsgruppens nedsættelse er det besluttet, at de tre hovedstadskommuner Høje Tåstrup, Ishøj og Vallensbæk skal indgå i det nye Beredskab Østsjælland. Som følge heraf har arbejdsgruppens undersøgelser også omfattet disse kommuner.

Denne rapport, der er resultatet af arbejdsgruppens undersøgelser, indeholder bl.a. beskrivelser af, hvilke vagtcentralopgaver, der i dag varetages i kommunerne, og hvorledes opgavevaretagelsen er organiseret. Rapporten indeholder endvidere beskrivelser af målsætninger og juridiske rammer for en fælles vagtcentral, hvilke beredskabsmæssige opgaver der *skal* varetages af en fælles vagtcentral og hvilke serviceopgaver for kommunerne, som *kan* varetages af vagtcentralen.

Udviklingen på vagtcentralområdet i andre lande er undersøgt. Det fremgår heraf, at der er en klar tendens mod færre og større vagtcentraler, og at der i alle de undersøgte lande arbejdes hen imod en samlokalisering af alarm- og vagtcentraler for brand, ambulance og nogle steder også politi.

Rapporten beskriver 3 modeller for etablering og drift af en fælles vagtcentral, og der er foretaget en vurdering af de årlige driftsomkostninger. Endelig er der opstillet en faseopdelt plan for vagtcentralens etablering.

Sammenfattende anbefaler arbejdsgruppen, at der pr. 1. januar 2016 etableres en fælles vagtcentral for de fire nye beredskaber, og at vagtcentralen samlokaliseres med Region Sjællands AMK-Vagtcentral¹.

1.1. Fordelene ved en fælles vagtcentral

En fælles vagtcentral for de fire beredskaber samlokaliseret med AMK-Vagtcentralen og på sigt eventuelt også med politiets vagtcentral, vil *styrke kvaliteten* af redningsberedskabernes opgaveløsning såvel i den daglige indsats som i forbindelse med større ulykker og katastrofer. Vagtcentralen vil kunne disponere over et stort antal enheder herunder specialenheder, og indsatsen vil kunne koordineres på tværs af beredskabsområder og i forhold til politiets og ambulancetjenestens indsats. En samlokalisering med ambulancetjenestens vagtcentral vil muliggøre en tættere koordinering af indsatsen ved hændelser, hvor både redningsberedskabet og ambulanceberedskabet medvirker, f.eks. trafikulykker og større brande.

En fælles vagtcentral vil muliggøre en fri disponering af beredskabsressourcer på tværs af beredskabsområderne. Der vil herigennem kunne sikres en *mere effektiv udnyttelse af ressourcerne* og dermed bidrage til, at de i aftalen med regeringen forudsatte besparelser kan realiseres.

¹ AMK-Vagtcentralen, der er beliggende på Slagelse Sygehus, varetager den sundhedsfaglige visitation og koordination af den præhospitale indsats ved akut sygdom, tilskadekomst samt ved større ulykker og katastrofer. Det er besluttet, at vagtcentralen flyttes til Næstved Sygehus i forbindelse med realisering af den nye sygehusplan, hvilket forventes at ske inden 2020. AMK står for Akut Medicinsk Koordination.

Med den anbefalede model vil vagtcentralopgaven kunne løses med færre ressourcer end der samlet set anvendes på opgaven i dag. Hertil kommer, at de nuværende løsninger med ubemandede vagtcentraler ikke vil kunne leve op til kravet om fri disponering, der forudsætter et samlet overblik over beredskabsressourcerne.

1.2. Modeller for en fælles vagtcentral

Arbejdsgruppen har beskrevet 3 modeller for organisering af en fælles vagtcentral. I alle 3 modeller forudsættes vagtcentralen samlokaliseret med regionens AMK-Vagtcentral, der i dag også huser Falcks brandvagtcentral, som varetager vagtcentralopgaven for 6 kommuner repræsenterende omkring 1/3 af befolkningen i de fire nye beredskabsområder.

Entreprisemodellen indebærer, at opgaven konkurrenceudsættes gennem et fælles udbud med henblik på indgåelse af kontrakt med en privat eller kommunal entreprenør.

Et samlet fælles udbud forudsætter at vagtcentraldriften frigøres fra de nuværende kontrakter med Falck, som har forskellig udløbsdato, således at opgaven kan tildeles den tilbudsgiver, der har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Ved en konkurrenceudsættelse af opgaven kan der udarbejdes kontrolbud med henblik på at konstatere, hvad der er økonomisk mest fordelagtigt – at indgå kontrakt med den vindende tilbudsgiver eller at løse opgaven i kommunalt regi. Eventuelt kan de beredskaber, der råder over en døgnbemandet vagtcentral give bud på opgaven.

Aftaler om serviceopgaver for de enkelte kommuner forudsættes indgået direkte mellem entreprenøren og kommunen på forretningsmæssige vilkår.

Fordele:

- En entreprenør, der har ansvaret for den samlede vagtcentraldrift, vil have gode muligheder for at tilrettelægge en effektiv drift
- Vagtcentralpersonalet vil have ensartede ansættelsesvilkår og entydige referenceforhold
- Konkurrence om opgaven kan betyde reducerede omkostninger

Ulemper:

- Det vil tidsmæssigt være vanskeligt at udbyde en kontrakt med driftstart 1. januar 2016
- Det vil næppe være realistisk at lade serviceopgaver indgå i udbuddet, da det vil være en omfattende og tidskrævende opgave at specificere alle serviceopgaver for kommunerne.
- Efterfølgende forhandling mellem entreprenøren og de enkelte kommuner om udførelse af serviceopgaver vil være uden for reel konkurrence.

Selskabsmodellen indebærer, at de fire beredskaber iht. styrelseslovens §60 etablerer et selvstændigt selskab og overdrager ansvaret for vagtcentralopgaven til dette selskab.

I selskabsmodellen er den fælles vagtcentral en selvstændig juridisk enhed med egen bestyrelse og daglig ledelse. Bestyrelsen sammensættes af personer udpeget af bestyrelserne for de fire beredskaber. De fire beredskaber afgiver kompetence til vagtcentralselskabets ledelse.

Vagtcentralselskabet skal have sit eget budget og regnskab, der afhængig af vedtægternes formulering skal godkendes af de fire beredskabers bestyrelser. Budgettet for de beredskabsmæssige opgaver skal tilvejebringes af de fire beredskaber.

Aftaler om serviceopgaver for de enkelte kommuner vil skulle indgås direkte mellem selskabet og kommunen på forretningsmæssige vilkår.

Fordele:

- Et vagtcentralselskab med egen ledelse (bestyrelse og vagtcentralchef) og personale vil give gode muligheder for tilrettelæggelse af en effektiv drift.
- Der vil kunne indgås aftaler direkte mellem vagtcentralselskabet og kommuner om udførelse af serviceopgaver på forretningsmæssige vilkår.
- Vagtcentralpersonalet vil have ensartede ansættelsesvilkår og entydige referenceforhold

Ulemper:

- Et nyt selskab med egen bestyrelse, ledelse, budget og regnskab vil have nogle administrative grundomkostninger.
- Vagtcentralmedarbejderne vil have vanskeligt ved at fastholde/udvikle en tilknytning til de operative beredskaber.
- Tidsmæssigt vil et selskab næppe kunne etableres og være driftsklar inden 1. januar 2016

Samlokaliseringsmodellen bygger på, at de 4 beredskaber bevarer ansvaret for opgaveløsningen men aftaler at benytte fælles lokale- og tekniske faciliteter sammen med regionen.

Et samarbejde mellem de 4 nye beredskaber om drift af en fælles vagtcentral kræver ikke tilsynsmyndighedens godkendelse, da beredskaberne ikke afgiver kompetence.

Økonomien i en samlokaliseringsmodel bygger på, at hver af de fire beredskaber bidrager med ressourcer svarende til de opgaver, der løses for beredskabsenheden. Bidraget kan ydes i form af, at beredskabet stiller med mandskab til vagtcentralen, eller det kan ske i form af et finansielt bidrag. For beredskaber, der har kontrakt med Falck, som omfatter løsning af vagtcentralopgaver, kan kontrakten indgå som en del af beredskabets ressourcebidrag. Falcks disponenter, vil i så tilfælde skulle indgå i den samlede bemanning af vagtcentralen.

Der vil skulle indgås aftale mellem de fire beredskaber om tilrettelæggelsen af det daglige samarbejde herunder planlægningen af vagtcentralpersonalets arbejdstider, og der vil skulle foretages en økonomisk udligning i forhold til beredskabernes bemanning af vagtcentralen.

Aftaler om udførelse af serviceopgaver for kommunerne og afregningen herfor være et anliggende mellem den enkelte beredskabsenhed og den kommune, der ønsker serviceopgaven udført.

En fælles vagtcentral efter samlokaliseringsmodellen vil realistisk kunne være driftsklar 1. januar 2016.

Fordele:

- Der skal ikke etableres et nyt selskab med egen bestyrelse og ledelse m.v.
- Beredskaberne bevarer en direkte indsigt i og indflydelse på opgaveløsningen i vagtcentralen og vagtcentralmedarbejderne vil kunne bevare tilknytningen til de operative beredskaber.
- Der er mulighed for stor fleksibilitet mht. opgaveportefølje og implementeringstakt, herunder fortsættelse af eksisterende kontrakter/indgåelse af nye kontrakter med eksterne operatører (f.eks. Falck)

Ulemper:

- En effektiv drift forudsætter et godt samarbejde mellem de fire beredskaber
- Vagtcentralens personale vil have forskellig ansættelsesmæssig reference

- Aftaler om udførelse af serviceopgaver for kommunerne vil skulle indgås af beredskabernes bestyrelser uden sikkerhed for, at det sker på forretningsmæssige vilkår.

Arbejdsgruppen anbefaler samlokaliseringsmodellen. Fordelene ved denne model er, at den er enkel og ubureaukratisk, at den bevarer vagtcentralens forankring i beredskaberne, at den er økonomisk attraktiv og at den kan etableres hurtigt. Det er den eneste model, der vil kunne etableres pr. 1. januar 2016. Etablering af en fælles vagtcentral efter entreprismodellen eller selskabsmodellen vil efter arbejdsgruppens vurdering ikke kunne nås, hvis en fælles vagtcentral skal være driftsklar pr. 1. januar 2016. Samlokaliseringsmodellen udelukker ikke, at man på et senere tidspunkt vælger at organisere opgaven i selskabsform eller at udbyde opgaven.

Arbejdsgruppen peger endvidere på, at fleksibiliteten i samlokaliseringsmodellen muliggør, at andre beredskabsmyndigheder herunder ikke mindst politiet, på et senere tidspunkt kan indgå i samarbejdet.

1.3. Konkurrenceudsættelse

Det vil i alle 3 modeller principielt være muligt at konkurrenceudsætte vagtcentraldriften helt eller delvist. I samlokaliseringsmodellen vil det endvidere være muligt at videreføre eksisterende kontrakter med Falck om varetagelse af vagtcentralopgaven som supplement til beredskabernes bemanning af vagtcentralen.

Hvis samlokaliseringsmodellen vælges, anbefaler arbejdsgruppen, at der tages stilling til, om beredskaberne i fællesskab skal bemane vagtcentralen eller der skal foretages udbud af bemanningsopgaven helt eller delvist.

Hvis der gennemføres et samlet udbud af vagtcentralbemandingen pr. 1. januar 2016 eller hvis beredskaberne selv fuldt ud skal bemane vagtcentralen forudsætter dette, at vagtcentralopgaven med virkning fra 1. januar 2016 forhandles ud de nuværende kontrakter med Falck. Der skal endvidere tages stilling til, hvordan der skal forholdes med hensyn til medarbejderne på de nuværende vagtcentraler bl.a. i relation til loven om virksomhedsoverdragelse.

Gennemføres der udbud af vagtcentralbemandingen har beredskaberne mulighed for at afgive kontrolbud, således at udbuddet kan aflyses, såfremt det vurderes økonomisk fordelagtigt selv at varetage opgaven.

1.4. Økonomien i en samlokaliseret vagtcentral

Driftsudgifter

De fire beredskabers samlede betaling for benyttelse af regionens vagtcentral er med det forudsatte antal medarbejdere beregnet til 335.000 kr. årligt. Lønudgifterne til beredskabernes egne medarbejdere, der udstationeres på vagtcentralen er beregnet til 5 mio.kr. årligt. Det er herved forudsat, at håndteringen af 112-alarmer og automatiske brandalarmer (ABA) kan udføres fra to arbejdspladser af i alt 10 medarbejdere heraf to i dagtiden og en om natten. Afhængig af omfanget af serviceopgaver, der ønskes udført for kommunerne, vil bemanningen og antallet af arbejdspladser eventuelt skulle udvides.

Der vil ikke blive beregnet husleje for anvendelse af AMK-Vagtcentralens lokaler og systemer. Den beregnede betaling til regionen på 335.000 kr. årligt er alene en forholdsmæssigt dækning af de løbende driftsudgifter til vagtcentral-IT (licenser m.v.) samt personalerelaterede udgifter til rengøring, kantineservice m.v.

Da flere kommuner iht. til de nuværende kontrakter med Falck betaler for en døgnbemanning på vagtcentralen svarende til ca. 6 medarbejdere, skal der enten ske en ændring af disse kontrakter eller det skal aftales, hvor meget Falcks bemanning skal udgøre af den samlede bemanning på vagtcentralen. Hvis

kontrakterne videreføres uændret, vil skulle reguleres herfor i beredskabernes bemanning/betaling til vagtcentralen og ved fordelingen heraf mellem de fire beredskaber.

Etableringsudgifter

Der vil ikke være etableringsudgifter til lokaler og vagtcentralssystemer ved en samlokalisering med regionens AMK-Vagtcentral. Regionens eksisterende lokaler og systemer vil kunne anvendes til håndtering af 112-alarmer og disponering af brandkøretøjer, da denne opgave er sammenlignelig med tilsvarende opgaver på ambulanceområdet.

Der vil dog uanset hvilken model der vælges for en fælles vagtcentral skulle afholdes udgifter til tilpasning og opkobling af ABA-systemer (automatiske brandalarmer) og udkaldesystemer (pagere m.v.) til vagtcentralssystemet pga. forskelligheden i kommunernes nuværende systemer. Afhængig af valget af teknisk løsning vil disse udgifter dog være af begrænset størrelse.

Indtægter

I samlokaliseringmodellen forudsættes alle indtægter fra vagtcentralens ydelser at tilgå beredskaberne som del af deres finansieringsgrundlag. Det er beregnet, at de samlede indtægter for overvågning af ABA-alarmer i de fire beredskabsområder udgør omkring 9,1 mio.kr. inkl. afgifter, der opkræves af Falck som en del af brandkontrakter.

Økonomiske konsekvenser for beredskaberne

Hvis udgifterne deles mellem de fire beredskaber i forhold til befolkningstallet i beredskabsområderne, vil det betyde følgende fordeling:

Beredskab Østsjælland: 1.867.000 kr., Brand og Redning Vestsjælland: 1.670.000 kr., Midt- og Sydsjællands Brand og Redning: 1.152.000 kr., Lolland-Falster Brandvæsen: 614.000 kr.

For alle fire beredskaber vil deltagelse i en samlokaliseret vagtcentral være omkostningsneutral eller muliggøre besparelser i forhold til de hidtidige udgifter til vagtcentraldrift. Størst vil besparelserne være i de beredskabsområder, der i dag har døgnbemandede vagtcentraler (Beredskab Østsjælland og Midt- og Sydsjællands Brand og Redning). Men også i et beredskabsområde med ubemandede vagtcentraler (Brand og Redning Vestsjælland) vil det være muligt at holde vagtcentraludgifterne på det nuværende niveau, jf. afsnit 12.3. For Lolland-Falster Brandvæsen, der har døgnbemandet vagtcentralbetjening integreret i de nuværende kontrakter med Falck, vil besparelsen afhænge af, hvor meget den samlede betaling til Falck kan reduceres, såfremt vagtcentralopgaven forhandles ud af kontrakterne.

1.5. Ikke-beredskabsmæssige opgaver (serviceopgaver)

De nuværende kommunale vagtcentraler varetager i forskelligt omfang serviceopgaver for andre kommunale tjenestegrene ("kan-opgaver"), der ikke kan betragtes som beredskabsmæssige opgaver ("skal-opgaver"). Det kan f.eks. være håndtering af nødkald/tryghedskald for hjemmeplejen, tyverialarmer og tekniske alarmer samt servicetelefon.

Der vil være mulighed for, at en fælles vagtcentral kan varetage en del af disse opgaver efter konkret aftale med de pågældende kommuner. En stillingtagen hertil må bero på en nærmere vurdering af disse opgaver.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der i samarbejde med kommunerne afklares, hvilke ikke-beredskabsmæssige kommunale serviceopgaver, der med fordel vil kunne varetages af den fælles vagtcentral.

På baggrund heraf kan der i de fire beredskaber tages stilling til, hvilke serviceopgaver, der ønskes placeret på den fælles vagtcentral, og hvilke konsekvenser dette vil have for vagtcentralens bemanning m.v.

1.6. Implementering

Hvis en fælles vagtcentral, der kan håndtere alle beredskabsmæssige vagtcentralopgaver for de fire nye beredskaber, skal være driftsklar 1. januar 2016 er det vigtigt, at der forberedelserne hertil kan påbegyndes umiddelbart efter sommeren 2015. Det bemærkes i den forbindelse, at tidspunktet for etablering af en fælles vagtcentral vil have betydning for tilvejebringelsen af det besparelsesprovenu, der er forudsat i aftalen mellem KL og regeringen.

Som grundlag for de videre forberedelser af en samlokaliseret vagtcentral skal der udarbejdes en aftale mellem de fire beredskaber og Region Sjælland om benyttelse af AMK-Vagtcentralens lokaler og systemer.

En benyttelsesaftale med regionen vil være relevant uanset om det er entreprismodellen, selskabsmodellen eller samlokaliseringssmodellen, der vælges.

Arbejdsgruppen anbefaler, at indgås en aftale mellem de fire beredskaber og Region Sjælland om anvendelse af AMK-Vagtcentralens lokaler og systemer.

Afhængig af den foreslåede afklaring vedrørende placering af ikke-beredskabsmæssige kommunale serviceopgaver på vagtcentralen, vil en implementering af disse opgaver kunne påbegyndes i perioden efter 1. januar 2016. En udvidelse af deltagerkredsen i vagtcentralensamarbejdet med f.eks. politiet vil have en længere tidshorisont og vil formentlig mest hensigtsmæssigt kunne ske i forbindelse med flytning af vagtcentralen til Næstved.

Arbejdsgruppen anbefaler at der sker en trinvis implementering og at forberedelsen heraf sker efter en faseopdelt tidsplan som beskrevet i afsnit 13.

2. Baggrund og kommissorium

2.1. Baggrund

På baggrund af økonomiaftalen for 2015 mellem regeringen og KL, hvor det indgår, at organiseringen på beredskabsområdet skal forenkles, blev efteråret 2014 dannet 4 beredskabsklynger mellem de 17 kommuner i region Sjælland.

KKR Sjælland besluttede i september 2014, at der via kommunaldirektørforummet K17 iværksættes en kortlægning af kommunernes vagtcentraler og samarbejdet herom. (Den overordnede kortlægning er vedlagt som bilag).

I forbindelse med den overordnede kortlægning pegede Region Sjælland på, at der kan være et muligt potentiale i fælles vagtcentral og tilkendegav, at man gerne indgår i et ligeværdigt samarbejde om en fælles lokaliseret vagtcentral, med afsæt i den eksisterende vagtcentral, hvor betingelserne for et samarbejde (teknisk/fysisk) er til stede.

På møde i KKR Sjælland november 2014 blev således besluttet, at der i regi af K17 nedsættes en arbejdsgruppe, der får til opgave at beskrive forskellige organisatoriske modeller for et samarbejde om en fælles lokaliseret vagtcentral som foreslået af Region Sjælland.

Efter arbejdsgruppens nedsættelse er det blevet besluttet, at de tre hovedstadskommuner Høje Tåstrup, Ishøj og Vallensbæk skal indgå i den østsjællandske beredskabsklynge (det nye Østsjællands Beredskab). De tre kommuner er derfor medinddraget i arbejdsgruppens undersøgelser, således at den omfatter i alt 20 kommuners redningsberedskaber.

2.2. Kommissorium:

KKR Sjælland besluttede på møde den 12. november 2014, at der i regi af K17 i samarbejde med Region Sjælland igangsættes en undersøgelse af forskellige modeller for en fælles vagtcentral og at politiet skulle ind i arbejdet.

Baggrunden var bl.a., at følgende forhold (jf. sagsfremstilling til KKR Sjælland november 2015) taler for undersøgelse af en fælles vagtcentralløsning:

- Uanset nuværende status skal de kommende 4 nye beredskabsområder tage stilling til betjening fra en vagtcentral herunder om bemanning. De nye beredskabsområder skal være klar senest 1. januar 2016.
- For at højne kvaliteten har redningsberedskabets strukturvalg foreslået, at der fremover sker fri disponering (dvs. at nærmeste relevante af redningsberedskabet enheder sendes af sted med henblik på så lav responstid som muligt og dermed større tryghed). Fri disponering skaber et større samlet overblik over disponibelt materiel og kræver en fælles vagtcentralløsning.
- En bedre kapacitetsudnyttelse af beredskabsressourcerne er en væsentlig kilde til økonomisk rationel drift. Her er fri disponering en forudsætning, fordi der gives mulighed for at danne et overblik. En bedre ressourcedisponering vil også være et afsæt for at minimere overkapacitet.
- I aftalen med regeringen er forudsat besparelser på beredskabet. Besparelsen er fordelt på 2 poster, hvor den ene er omfattet af det normale DUT princip (50 mio. kr. stigende til 75 mio. kr. for kommunerne under et), den anden post på 100. mio. kr. tilhører moderniseringspuljen. Det betyder, at pengene bliver i kommunerne, hvis kommunerne høster gevinsten.
- Udover de beredskabsfaglige argumenter er det ligeledes en forudsætning, at der kan ske en mere effektiv drift af vagtcentralen ved at sammenlægge de nuværende bemandede og ubemandede

vagtcentraler til en enkelt. Det er kommunerne som enten driver vagtcentralerne eller betaler Falck herfor.

- Det indgår i øvrigt som en anbefaling fra redningsberedskabets strukturudvalg, at der etableres centrale vagtcentraler, der kan styrke mulighederne for at sikre en fri disponering og samtidig bidrager til en entydig kommandostruktur. Eventuelle statslige tiltag f.eks. i forbindelse med en revision af beredskabsloven kendes endnu ikke.

Afsættet for arbejdet er Region Sjællands tilkendegivelse om, at man gerne indgår i et ligeværdigt samarbejde om en fælles lokaliseret vagtcentral med afsæt i den eksisterende vagtcentral, hvor betingelserne for et samarbejde (teknisk/fysisk) er til stede.

Arbejdsgruppens opgaver:

- Arbejdsgruppen har fået til opgave at beskrive forskellige organisatoriske modeller for et samarbejde om en fælles lokaliseret vagtcentral som foreslået af Region Sjælland.
- I den forbindelse beskrives konsekvenser i forhold til betjening, og udgifter/omkostninger (drift/anlæg).
- Endelig beskrives muligheder i forhold til varetagelse af øvrige ikke beredskabsmæssige opgaver, som løses i regi af de nuværende kommunale vagtcentraler, pt. drejer det sig om f.eks. nødkald, ADK(adgangskontrol)/TYV, alarmpatruljer, servicevagter, flådestyring af den kommunale bilpark, kørselskontor i forhold til madudbringning, sygekørsel m.v.

Tidsperspektivet for løsning af opgaven er første halvdel af 2015. Arbejdsgruppen skal have færdiggjort sit arbejde senest medio maj 2015 (13. maj 2015) med henblik på forelæggelse for KKR Sjælland juni 2015.

Sekretariatsarbejdet varetages af Region Sjælland i samarbejde med kommunerne.

2.3. Deltagere i arbejdsgruppen:

I arbejdsgruppen deltager en faglig repræsentant fra hver af de fire nye beredskabsområder, en repræsentant fra Region Sjælland, de 2 politikredse tilbydes plads. Tovholderne fra K17 organiserer arbejdet.

Fra K17:

Administrerende direktør Henrik Winther Nielsen, Solrød

Kommunaldirektør Jan Lysgaard Thomsen, Kalundborg

Fra Region Sjælland:

- Præhospitals direktør, Benny Jørgensen

Fra de nye beredskabsområder:

- Operativ chef Gert Moldt, Roskilde kommunes Beredskabsstation (for beredskabsområde øst: Roskilde, Greve, Solrød, Stevn, Køge, Høje Taastrup, Ishøj og Vallensbæk).
- Beredskabschef Lasse E. Hansen, Odsherred Brandvæsen (For beredskabsområde vest: Odsherred, Holbæk, Lejre, Kalundborg, Sorø og Slagelse)
- Beredskabschef Peter Søre, Lolland-Falster Brandvæsen (For beredskabsområde Lolland-Falster).
- Beredskabschef Flemming Nygaard Jørgensen, Næstved Brand og Redning (For beredskabsområde Faxe, Næstved, Ringsted og Vordingborg).

Fra de to politikredse:

- Politiinspektør Jens Børsting, Midt- og Vestsjællands Politi,
- Politiinspektør Steen Nørskov, Sydsjællands og Lolland Falsters politi

Peter Mondrup Braad, Region Sjælland samt Anne Andersen, KKR Sjælland har fungeret som sekretariat for arbejdsgruppen.

3. Beredskabsmæssige opgaver og serviceopgaver

Der gives i dette afsnit en overordnet beskrivelse af de beredskabsmæssige opgaver, der obligatorisk overgår til de nye beredskaber ("skal-opgaver") samt de serviceopgaver ("kan-opgaver"), som beredskaberne efter aftale kan varetage for kommunerne.

3.1. Regelgrundlaget

I beredskabslovens § 1 fastlægges redningsberedskabets opgaver, og det fremgår, at redningsberedskabet skal forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljø ved ulykker og katastrofer eller ved overhængende fare herfor. I samme paragraf omtales redningsberedskabets opbygning i Danmark, som omfatter det statslige redningsberedskab og det kommunale redningsberedskab.

Efter beredskabsloven er alle opgaver i dag beskrevet som myndighedsopgaver på grund af opgaveløsningens potentielt indgribende karakter i forhold til borgerne. Myndighedsopgaver kan alene delegeres til eller udføres af andre, når der er hjemmel hertil efter lovgivningen.

Som hovedregel skal den del af beredskabsopgaverne, der medfører myndighedsudøvelse, som udgangspunkt varetages af kommunerne. Den del af opgaverne, der vedrører drift og varetagelse af operative brandsluknings- og redningsopgaver, kan i dag løses på en række forskellige måder. Det er dog uanset hvilken samarbejdsform der vælges, fortsat kommunalbestyrelsens ansvar at sikre, at redningsberedskabet kan leve op til centralt fastsatte krav og det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har vedtaget.

I beredskabslovens § 10 åbnes der mulighed for, at to eller flere kommunalbestyrelser kan vælge at samordne deres redningsberedskab med den konsekvens, at der skal nedsættes en fælles beredskabskommission. De nærmere vilkår for samordningen fastsættes i en aftale eller vedtægt. Aftalen skal godkendes af tilsynsmyndigheden efter reglerne i kommunestyrelseslovens § 60. Baggrunden for dette krav er, at en samordningsaftale medfører indskrænkninger i den enkelte kommunalbestyrelses kompetence, herunder ved at forpligte de deltagende kommuner økonomisk.

En kommune kan indgå aftaler med andre kommuner, med private leverandører, Beredskabsstyrelsen eller fx frivillige brandværn om at udføre opgaver inden for kommunens redningsberedskab efter beredskabslovens § 13.

I sådanne tilfælde vil der være tale om en aftale – typisk alene på det operative område – som ikke kan sidestilles med et samordnet beredskab. Aftaler indgået efter denne bestemmelse ændrer ikke på, at ansvaret fortsat påhviler den kommune, som på baggrund af en aftale får en anden part til at udføre opgaveløsning på sine vegne. Der findes ikke en tilsvarende "bestiller-udfører model" på det forebyggende område, idet der her er tale om opgaver, der karakteriseres som egentlig myndighedsudøvelse.

3.2. Beredskabsmæssige opgaver

Grundlæggende varetager redningsberedskabet følgende opgavetyper:

- Forebyggelse
- Beredskabsplanlægning
- Operative opgaver

Da en vagtcentralers opgaver normalt vil være koncentreret om de operative opgaver, dvs. opgaver, der normalt er af akut karakter, og som oftest er forbundet med udrykning til et skadested, er det denne opgavetype, der behandles her.

"Indsatstyper" er en samlet betegnelse for de operative opgaver, der typisk løses på skadestedet. Indsatstyperne er grupperet i fire kategorier: Brand, redning, miljø og særlige opgaver.

Hver opgavekategori dækker over et opgavespænd mellem forholdsvis simple opgaver til de komplicerede opgaver, der stiller særlige krav til materiel og personellets uddannelsesniveau. Nogle opgaver kræver desuden helt særlig ekspertise at varetage, f.eks. ekspertberedskaberne på det kemiske og nukleare område.

Nedenfor er medtaget en række eksempler på indsatstyper inden for de fire kategorier. Ved større ulykker og katastrofer stilles der særlige krav til koordinering og ledelse af indsatserne, hvorfor dette er særskilt beskrevet.

Brand

Slukning af brande i eksempelvis beboelse, institutioner, industri, landbrug, transportmidler, containere, affaldsoplæg og naturbrande samt vandtransport eller hindring af brandudbredelse. I 2012 var der i gennemsnit lidt over 40 brande om dagen i hele landet.

Redning

Frigørelse af fastklemte ved uheld med transportmidler, indsatser i forbindelse med vejrlig, redning i søer, åer og moser mv., eftersøgning og udfrielse af indespærrede ved bygningsssammenstyrtninger, etablering af behandlingsplads, belysning, afstivning, lænsning mv. ved oversvømmelse mv. I 2012 var der i gennemsnit lidt over 10 redningsindsatser om dagen i hele landet.

Miljø

Opsamling af mindre spild fx i forbindelse med trafikuheld, større kemikalieuheld, CBRN-hændelser², stofidentifikation, prøvetagning eller rensning af forurenede personer. I 2012 var der i gennemsnit knap 11 miljø indsatser om dagen i hele landet.

Særlige indsatser

De mere sjældent forekommende hændelsestyper kan principielt opdeles i to kategorier, der hver stiller sine særlige krav til redningsberedskabet. For det første de indsatser, der stiller krav om anvendelse af *specialkapaciteter* – specialmateriel og personel med specialkompetencer - fx til redning ved bygningsssammenstyrtninger og ved CBRN-hændelser. For det andet hændelser, der stiller krav om *kapaciteter* til at gennemføre, koordinere og facilitere omfattende og/eller langvarige indsættelser. Der kan være tale om varslede eller uvarslede hændelser. Der kan i vid udstrækning planlægges for varslede hændelser, mens den uvarslede hændelse forudsætter, at der er et beredskab klar.

Opgaver i forbindelse med større hændelser

Større ulykker og katastrofer vil endvidere indebære et behov for etablering af stabe, tværgående ledelse og strategisk krisestyring. Denne del af indsatsen stiller særlige krav til vagtcentralens indsats.

Redningsberedskabet kan i tilfælde af større ulykker og katastrofer tilkalde assistance fra andre myndigheder, herunder forsvaret, samt mod betaling inddrage private virksomheder i opgaveløsningen.

Ved større hændelser – lokalt og nationalt – kan de lokale beredskabsstabe henholdsvis den nationale operative stab (NOST) aktiveres.

I hver af landets 12 politikredse er der etableret en lokal beredskabsstab med henblik på at varetage koordinerende opgaver på det beredskabsmæssige område. I de lokale beredskabsstabe indgår som udgangspunkt repræsentanter for politiet, det statslige redningsberedskab og totalforsvarsregionen samt sundhedsberedskabet og eventuelt det kommunale redningsberedskab

² CBRN-hændelser er kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare hændelser,

I forbindelse med koordination af den operative indsats på skadestedet, nedsættes der ved større hændelser typisk en kommandostation (KST), hvor de berørte myndigheder indgår under politiets koordinerende ledelse. Kommunernes krisestyling koordineres fra en kommunal krisestab, hvor kommunens fortsatte drift mv. er forankret.

Den nationale operative stab, NOST, har til formål at styrke koordinationen mellem relevante myndigheder ved større kriser, der ikke kan løses af de enkelte politikredse, f.eks. ved omfattende voldsomme vejrfænomener, katastrofer og sikkerhedsmæssige trusler, herunder terrorhandlinger. Stabens opgaver og sammensætning er ligeledes omtalt i bilag 4.

Af hensyn til varetagelsen af NOST's opgaver er det vigtigt, at de deltagende myndigheder på nationalt plan kan skabe overblik over situationen og iværksætte foranstaltninger i egen sektor, herunder foretage en vurdering af udviklingen på kort og lang sigt. Således bidrager myndighederne til det fælles nationale situationsbillede, der bl.a. anvendes til orientering af regeringens øvrige krisestylingssystem.

3.3. Alarm- og vagtcentraler

De tre landsdækkende alarmcentraler modtager 1-1-2 opkald fra borgere med akut behov for hjælp fra politiet, sundhedsberedskabet eller redningsberedskabet. Alarmcentralerne videresender anmeldelsen til rette myndigheds vagtcentral (politiets 114 vagtcentraler, regionernes AMK-Vagtcentraler og de kommunale redningsberedskabers vagtcentraler), hvorfra udrykningen disponeres og afsendes.

Alarmcentralerne er Rigspolitiets ansvar og er placeret i Aarhus, Slagelse og København. Alarmcentralen i Storkøbenhavn drives af Københavns Brandvæsen.

Redningsberedskabets vagtcentraler modtager 1-1-2 opkald fra alarmcentralerne elektronisk. Redningsberedskabets vagtcentraler disponerer redningsberedskabernes operative ressourcer og er således en teknisk løsning, der ekspederer alarmer, og som kan være både bemandede og ubemandede. Vagtcentralerne modtager og videresender også alarmer fra ABA-anlæg (automatiske brandalarmerings anlæg), ligesom visse kommuner har knyttet andre kommunale opgaver til vagtcentralerne. Vagtcentralen for Storkøbenhavn disponerer i dag ressourcerne inden for en række kommuner i det storkøbenhavnske område, og sikrer inden for de gældende aftaler en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse.

Mange kommuner, der har en entrepris aftale med Falck, har indarbejdet vagtcentralbetjening som en del af aftalen. Falck løser denne opgave via regionale vagtcentraler. Falcks vagtcentral i Region Sjælland er placeret sammen med regionens AMK-Vagtcentral i Slagelse. Kommuner uden entrepris aftale har enten selv en bemanded eller en ubemandet vagtcentral eller en aftale med en anden kommune om løsningen af opgaven.

Strukturudvalget har anbefalet, at der etableres fælles centrale vagtcentraler, der kan styrke mulighederne for at sikre en fri disponering og samtidig bidrage til en entydig kommandostruktur. Det kan bl.a. ske ved, at vagtcentralerne bemyndiges til at kunne iværksætte redningsberedskabets indsats, disponering og koordinering i tæt samarbejde med andre myndigheder.

Udvalget anbefaler, at politiets alarmcentraler (112) viderestiller alarmer og andre anmodninger om assistance til disse vagtcentraler. Vagtcentralerne vil kunne opretholde kontakt til indsatte enheder samt sikre et overblik over redningsberedskabets opgaveløsning, og vil endvidere kunne disponere eventuelle nødvendige supplerende ressourcer. De bidrager således til en entydig kommandostruktur.

I mere alvorlige og omfattende situationer kan centrale vagtcentraler bidrage til, at Beredskabsstyrelsen har et fuldstændigt overblik over det samlede redningsberedskabets opgaver og ressourcer og dermed kan

leve op til redningsberedskabets sektoransvar i relation til regeringens krisestyringsorganisation og samarbejdet med andre myndigheder i den nationale operative stab og i de lokale beredskabsstabe.

Etablering af fælles centrale vagtcentraler er derfor et centralt og vigtigt element i en kommende struktur for redningsberedskabet.

3.4. Serviceopgaver

Beredskaberne og deres vagtcentraler udfører i vekslende omfang opgaver for deres respektive kommuner, som ligger ud over de lovpligtige beredskabsopgaver. Det drejer sig bl.a. om bistand til hjemmeplejen med håndtering af nødkaldsanlæg eller tryghedskald samt en lang række tekniske alarmer.

De serviceopgaver, der i dag løses af vagtcentralerne i de 20 kommuner, er beskrevet i afsnit 4.2.

4. Vagtcentralopgaven i dag

I dette afsnit gives en oversigt over, hvilke vagtcentralopgaver der i dag løses i de 20 kommuner (de 17 kommuner i Region Sjælland samt Høje Tåstrup, Ishøj og Vallensbæk kommuner), og hvordan vagtcentralopgaven er organiseret i de enkelte kommuner. Oversigten er baseret på beskrivelser og data indeholdt i Rapport til SINE-sekretariatet 22. oktober 2008 ("Gartner-rapporten"), oplysninger indhentet i forbindelse med udarbejdelsen af denne rapport samt tilgængeligt materiale på internettet.

4.1. Beredskabsmæssige vagtcentralopgaver

Der håndteres i dag følgende vagtcentralopgaver relateret til kommunernes beredskabsmæssige opgaver:

112 alarmer

Beredskabernes vagtcentraler modtager 112 meldinger fra politiets alarmcentraler vedrørende akutte brand-, rednings- & miljøopgaver og foretager udkald af de relevante ressourcer. Herudover modtager vagtcentralerne direkte henvendelser om løsning af beredskabsmæssige opgaver. På baggrund af modtagne meldinger disponerer vagtcentrale de relevante ressourcer og foretager elektronisk udkald f.eks. via pagere af det nødvendige mandskab, der kan bestå af fuldtids- eller deltidsansatte brandfolk i vagt eller frivillige brandfolk.

Automatiske Brandalarmer (ABA)

Håndtering af Automatiske Brand Alarmer (ABA) ligner på mange måder håndtering af 112 hændelser, idet der er tale om, at der modtages og disponeres på baggrund af en melding. I dette tilfælde kommer meldingen blot fra et ABA anlæg over Alarmnettet, i stedet for fra Alarmcentralen.

En kortlægning, som arbejdsgruppen har foretaget viser, at de eksisterende vagtcentraler i de 20 kommuner foretager overvågning af i alt 1.797 anlæg.

Håndteringen af ABA alarmer udgør en vigtig indtægtskilde for de kommunale beredskaber. Arbejdsgruppens kortlægning viser, at de samlede indtægter i de 20 kommuner for vagtcentralernes overvågning af AMA anlæg udgør omkring 9,1 mio.kr. Der henvises til oversigten i afsnit 12.3.

I de kommuner, der har brandslukningskontrakter med Falck er der forskel på aftalestrukturen. I visse kommuner går indtægten for overvågning af ABA alarmer direkte til Falck, mens den i andre kommuner går til kommunen. Denne forskel reflekteres i prisen på brandkontrakterne.

Udover selve udkaldet indbefatter denne opgave endvidere en række administrative aktiviteter, herunder oprettelse af nye alarmer, servicering af eksisterende alarmer, nedtagning af udgående alarmer, automatisk (daglig) funktionstest af alle alarmer, mv.

Support/servicering af udrykning

Denne opgave omfatter alle de understøttende aktiviteter fra en vagtcentral, som Indsatsledere eller andre beslutningstagere under en aktiv udrykning kan tænkes at drage nytte af.

Eksempler på sådanne aktiviteter inkluderer fremfindning af kort-/GIS-oplysninger, diverse oplysninger på Internettet, fremskaffelse af detaljerede kemikalieoplysninger, for eksempel via opslag på Internettet eller ved at forestå opringning til kemikalieberedskabsvagten, Indkaldelse af ressourcer som bagvagter, mv. i forbindelse med længerevarende hændelser (ny indsatsleder, supplerende mandskab, mad, ekstra mundering, ekstra udstyr), kontakt til beredskabsstyrelsen, rekvirering af følgeskabsbekæmpelse efter indsats, mv.

Nogle kommunale beredskabers vagtcentraler varetager en sådan servicering i dag, mens andre beredskaber foretager aktiviteterne på selve skadestedet.

Vagtplanlægning og -administration

Denne opgave kan opdeles i: Vagtplanlægning og vagtadministration:

Vagtplanlægning handler om selve udarbejdelsen og vedligeholdelsen af de egentlige vagtplaner. Vagtplanerne er ofte baseret på en tre-holdsstruktur bestående af hovedvagten, en bagvagt, og en frivagt. Denne struktur er bundet op på en 'rullende ordning', hvor mandskabet således skifter mellem de forskellige vagttyper. Vagtplaner lægges som oftest for et år af gangen. Grundlaget for planlægningen er baseret på stort lokalt kendskab til mandskabets arbejds- og fritidsmønstre (hvornår er de enkelte folk hjemme, er der specielle præferencer at tage hensyn til, osv.).

Vagtadministration drejer sig om den løbende ad hoc håndtering af personlige vagtbytter, det vil sige når to vil bytte en enkelt vagt, bytte hold permanent, eller lignende. Hvordan bytte af enkeltvagter foregår, er forskelligt fra kommune til kommune. I nogle kommuner sker byttet ved at to aftaler at den ene i stedet for den anden 'lytter med' ved radioen, i andre kommuner fordrer byttet, at den ene brandmand indfinder sig fysisk på den ubemandede vagtcentral for at registrere at der er sket et bytte på computeren (vælge på baggrund af hvilke pagere, der er tilknyttet hvilke vagthold). I mindre kommuner vil man typisk kalde hele vagtholdet. For at imødekomme risikoen for, at der ikke er nok mandskab til udkaldet, har man i nogle kommuner valgt at betale folkene for at ringe ind hvis de forlader byen. På den måde kender vagtcentralen antallet af folk, der kan kaldes ind, og kan sikre at antallet ikke kommer under en kritisk nedre grænse.

Rapportering.

Denne opgave består i udarbejdelse af en række forskellige rapporter i forbindelse med arbejde udført af det kommunale beredskab, herunder rapportering til 'Odin' og døgnrapport/log.

Rapportering til "Odin" drejer sig om indberetning af en række faktuelle data vedrørende udførte udrykninger til en database i Beredskabsstyrelsen. Denne rapportering er obligatorisk for alle kommunale beredskaber, uagtet om beredskabet varetages af kommunen selv, eller om der entres med Falck. Der er krav om at der formuleres en tekstuel, beredskabsfaglig beskrivelse af udrykningen og at den ansvarlige indsatsleder godkender rapporten før den sendes til Odin.

Der er der en række forskelle i hvordan opgaven udføres rent operationelt. I nogle kommuner forberedes dele af rapporten på papir, før den endeligt færdiggøres og indtastes i Odin af holdlederen/indsatslederen. Nogle kommuner med døgnbemandet vagtcentral har en fast procedure for, at Odin rapporten startes op med køretøjstider, mv., og at indsatslederen ved hjemkomst beskriver opgaven direkte i Odin og lægger alle vagtens oplysninger ind. I kommuner, hvor Falck varetager vagtcentralopgaven, modtages data vedrørende afgangstider, hvilke folk der var med og de grundlæggende data fra Falck. Herefter tages de ind og afventer endelig færdiggørelse og indtastning i Odin af indsatslederen.

For alle kommuner er der i dag tale om en manuel proces, idet der kun i begrænset omfang er mulighed for automatisk overførsel af relevante data (for eksempel kørselsdata fra indsatskøretøjerne) til Odin.

Døgnrapport/log

De fleste, men ikke alle, kommunale beredskaber fører døgnrapport/log over hændelser på typer af opgaver (brand/tyveri) og specielle hændelser.

4.2. Serviceopgaver

Nødkald

Nødkald giver ældre borgere (eller andre med særlige behov) mulighed for ved et tryk på en knap at kalde efter hjælp. Nødkald kommer via det offentlige telefonnet. Tryghedsopkald via et dedikeret telefonnummer minder servicemæssigt om nødkald, men uden den samme teknologiske løsning.

Den hjælp et nødkald udløser kommer i reglen fra hjemmeplejen, men i visse tilfælde kan det kommunale beredskab agere bagvagt og assistere hjemmeplejen, for eksempel i forbindelse med løft eller andet. Der er forskellige modeller i kommunerne for hvordan opgaven løses.

- Der er kommuner, hvor hjemmeplejen selv råder over den nødvendige tekniske løsning til at løse opgaven.
- I andre kommuner modtages nødkaldet i en teknisk kommunikationsenhed, der står hos beredskabet og som automatisk router kaldet videre til hjemmeplejen.
- I atter andre kommuner foretager vagtcentralen en manuel besvarelse af alle nødkald før de routes videre.
- I nogle kommuner routes kaldet til en mobiltelefon eller en PDA.

Overfaldsalarmer

Overfaldsalarmer baserer sig på samme principper og teknologiske opsætning som nødkald. Der er kommuner, der ikke håndterer overfaldsalarmer, kommuner hvor opgaven håndteres af en ekstern leverandør og endelig kommuner, hvor modtagelse og disponering foretages i beredskabets vagtcentral.

For nødkald, overfaldsalarmer og tryghedsopkald er der en række rent administrative aktiviteter forbundet med brugeradministration, det vil sige oprettelse, sletning, mv. af registrerede brugere. Der foretages i kommuner, hvor dette er relevant, rapportering til hjemmeplejen på antallet af tryghedsopkald, mv. Disse rapporter udarbejdes dels på ad hoc basis (på baggrund af forespørgsel), dels årligt.

Tekniske alarmer, adgangskontrol m.m.

I en række kommunale beredskaber håndteres der forskellige andre alarmer. Opgaven indbefatter bl.a. administration, test, overvågning og viderestilling af disse alarmer, ligesom der også ligger en ren administrativ opgave forbundet hermed. Der kan f.eks. være tale om følgende alarmer:

Tyverialarmer, elevatoralarmer, tekniske alarmer f.eks. fra køle/frysebokse i kommunens centralkøkken, pumpearmer på vandværkerne og fjernvarmecentralen, rensningsanlæg, store anlæg for elforsyningen. Det kan også være adgangskontrol til kommunale bygninger.

Der er forskelle mellem kommunerne i forhold til denne opgavetype. Dels er det ikke alle kommuner, der håndterer alarmer, dels er der forskel på, hvilke af de nævnte alarmer kommunerne håndterer. For eksempel synes kommuner, der entreres med Falck, typisk ikke at håndtere tekniske alarmer, om end der findes undtagelser.

Der er også forskel på hvordan kommunerne håndterer alarmerne (herunder hvem alarmerne viderestilles til). I nogle kommuner entreres med eksterne virksomheder (private vagtværn) om tyverialarmer.

Servicetelefon

Servicetelefon er samlebetegnelse for en række opgaver, der har karakter af at vagtcentralen i en kommune påtager sig at agere central servicetelefon/telefonvagt for kommunen uden for den ordinære

kontortid. Der kan være tale om følgende kommunale og private instanser, som vagtcentralen har påtaget sig servicetelefonopgaver for:

• Hjemmeplejen • Forsyningen • Kørselskontor • Havne • Dyrlæger (henviser til dyrlægevagts) • Privat boligselskab • Privat vandværk • ... og for folk, der ellers ikke ved hvor de skal ringe hen.

Opgaven indbefatter modtagelse af opkald, vurdering af om opkaldet fordrer umiddelbar handling og eksekvering af dette i givet fald, ellers eventuel henvisning til anden instans inden for normal åbningstid. Denne opgave løses kun i dag, hvor der er døgnbemanding på vagtcentralen, og i visse kommuner hvor der entreres med Falck.

4.3. Organisering af opgaverne

Der gives neden for en oversigt over hvordan de 20 kommuner opdelt på de fire nye beredskabsområder løser vagtcentralopgaverne. Vagtcentralopgaverne er nærmere beskrevet i afsnit 4.1 og 4.2.

I skemaet benyttes følgende betegnelser for, hvordan vagtcentralopgaverne er organiseret i de 20 kommuner:

B-VC: Bemandet kommunal vagtcentral.

Alarmer modtages og håndteres på en døgnbemandet vagtcentral af medarbejdere, der permanent bemander vagtcentralen døgnet rundt, året rundt. Vagtcentralen kalder mandskab ud og yder support under udrykningen.

E-VC: Ekstern bemandet vagtcentral.

Alarmer modtages og håndteres på en døgnbemandet vagtcentral af medarbejdere, der permanent bemander vagtcentralen døgnet rundt, året rundt. Vagtcentralen kalder mandskab ud og yder support under udrykningen. Der benyttes 2 eksterne vagtcentraler, Falck og Københavns Brandvæsen. Kontraktudløb er anført i parentes, hvis den kendes.

A-VC: Automatiseret vagtcentral.

Alarmer modtages og ud kaldt videreformidles automatisk til et vagthold. Vagtcentralen bemannes i vekslende omfang i dagtid og ad hoc under indsatser.

ISL: Vagthavende indsatsleder

Opgaven varetages af vagthavende indsatsleder på tilkald.

S: Servicevagts

Opgaven varetages af servicevagt på tilkald uden for normal arbejdstid.

K: Anden kommunal enhed.

Nogle af de ikke beredskabsrelaterede opgaver, der løses af nogle kommuners vagtcentraler, løses i andre kommuner af en anden kommunal enhed f.eks. hjemmeplejen. De medtages i oversigten, da opgaverne potentielt vil kunne løses af en fælles vagtcentral.

P: Privat vagtselskab.

Nogle kommuner har kontrakt med et privat vagtselskab (Dankontrol m.fl.) om løsning af opgaver, der i andre kommuner løses af beredskabets vagtcentral. De medtages i oversigten, da opgaverne potentielt vil kunne løses af en fælles vagtcentral. Kontraktudløb er anført i parentes, hvis den kendes.

Beredskab Østsjælland (Roskilde, Stevns, Køge, Solrød, Greve, Vallensbæk, Ishøj og Tåstrup).

Roskilde Brandvæsen har egen døgnbemandet vagtcentral (B-VC), mens beredskaberne i Køge, Solrød og Greve kommuner betjenes af Falcks døgnbemandede vagtcentral (E-VC). Beredskaberne i Vallensbæk, Ishøj og Høje-Tåstrup betjenes af Københavns Brandvæsens døgnbemandede vagtcentral (E-VC). Beredskabet i Stevns har automatiseret vagtcentral (A-VC).

Opgaver	Roskilde	Stevns	Køge	Solrød	Greve	Vallensbæk	Ishøj	Høje-Tåstrup
Beredskabsmæssige								
112-alarmer	B-VC	A-VC E-VC*	E-VC (2018)	E-VC (2016)	E-VC (2016)	E-VC	E-VC	E-VC
ABA-alarmer	B-VC	A-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC
Support	B-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC
Rapportering	B-VC	E-VC**	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC
Logning	B-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC	E-VC
Udkald af frivillige	B-VC	E-VC	E-VC					
Serviceopgaver					P (2015)			
Nødkald	B-VC	K	A-VC	K	K	K	K	K
Overfaldsalarmer	B-VC	K	A-VC	K	K	K	K	K
Tyverialarmer	B-VC	K	K	K	K	K	K	K
Tekniske alarmer	B-VC	K	K	K	K	K	K	K
Servicetelefon	B-VC			K	K	K	K	K
Andre opgaver	B-VC							

*Brandstationen i Hårlev **delvist

Brand og Redning Vestsjælland (Holbæk, Lejre, Odsherred, Kalundborg, Slagelse og Sorø)

Beredskabet i Holbæk kommune betjenes af Falcks døgnbemandede vagtcentral (E-VC), mens beredskaberne i Lejre, Odsherred, Kalundborg, Slagelse og Sorø kommuner har automatiserede vagtcentraler.

Opgaver	Holbæk	Lejre	Odsherred	Kalundborg	Slagelse	Sorø
Beredskabsmæssige						
112-alarmer	E-VC	A-VC	A-VC	A-VC + EVC*	A-VC	A-VC
ABA-alarmer	E-VC**	A-VC	A-VC	A-VC + EVC*	A-VC	A-VC
Support	E-VC	ISL	S	ISL	A-VC	ISL
Rapportering	E-VC	A-VC	A-VC	A-VC + EVC*	S	A-VC
Logning	E-VC	A-VC	A-VC	A-VC + EVC*	A-VC	A-VC
Udkald af frivillige	E-VC		E-VC	ISL	S	
Serviceopgaver						
Nødkald	K	A-VC	A-VC		A-VC	A-VC
Overfaldsalarmer		A-VC	A-VC	ISL	A-VC	
Tyverialarmer		A-VC	A-VC			A-VC
Tekniske alarmer		A-VC	A-VC		A-VC	A-VC
Servicetelefon		S	S		S	ISL
Andre opgaver						

*Brandstationen i Snertinge **Betjenes af Frederikssund-Halsnæs Brand- og Redningsberedskab

Midt- og Sydsjællands Brand og Redning (Næstved, Faxe, Vordingborg og Ringsted)

Næstved Brand og Redning har en døgnbemandet vagtcentral i Næstved, der i forskelligt omfang betjener alle deltagende kommuner.

Opgaver	Næstved	Vordingborg	Faxe	Ringsted
Beredskabsmæssige				
112-alarmer	B-VC	B-VC	B-VC	A-VC / B-VC*
ABA-alarmer	B-VC	B-VC	B-VC	A-VC / B-VC*
Support	B-VC	B-VC	B-VC	/ B-VC*
Rapportering	B-VC	B-VC	B-VC	/ B-VC*
Logning	B-VC	B-VC	B-VC	/ B-VC*
Udkald af frivillige	B-VC		B-VC	/ B-VC*
Serviceopgaver				
Nødkald	B-VC	K	K	K
Overfaldsalarmer	B-VC	B-VC	B-VC	A-VC / B-VC*
Tyverialarmer	B-VC	B-VC	B-VC / P**	A-VC / B-VC*
Tekniske alarmer	B-VC	B-VC	B-VC	A-VC / B-VC*
Servicetelefon	B-VC	B-VC	K	K
Andre opgaver				

* Ringsted vil i løbet af 2015 blive betjent af vagtcentralen i Næstved

** Tyverialarmer i Faxe er på vej over til privat vagtselskab

Lolland-Falster Brandvæsen (Guldborgsund og Lolland)

Guldborgsund og Lolland kommuner betjenes for så vidt angår 112 alarmer og ABA-alarmer af Falcks døgnbemandede vagtcentral.

Opgaver	Guldborgsund	Lolland
Beredskabsmæssige		
112-alarmer	E-VC (ult. 2019)	E-VC (ult. 2017)
ABA-alarmer	E-VC	E-VC
Support	E-VC	E-VC
Rapportering	E-VC	E-VC
Logning	E-VC	E-VC
Udkald af frivillige	A-VC	A-VC
Serviceopgaver		
Nødkald	K	K
Overfaldsalarmer	K	K
Tyverialarmer	K	K
Tekniske alarmer	K	K
Servicetelefon	K	K
Andre opgaver	K	K

5. Nyere trends på vagtcentralområdet

Arbejdsgruppen har foretaget en undersøgelse af, hvilke udviklingstendenser, der gør sig gældende på vagtcentralområdet i andre lande. Undersøgelsen, der har omfattet Norge, Sverige, Finland, Holland, England og USA, er foretaget på basis af offentligt tilgængelige rapporter og artikler samt lovgivningsarbejde.

Undersøgelsen viser, at der er en klar tendens mod færre og større vagtcentraler, og at der i alle de undersøgte lande arbejdes hen imod en samlokalisering af alarm- og vagtcentraler for brand, ambulance og nogle steder også politi. Særlige forhold gør sig gældende i Sverige, hvor udgangspunktet har været samlokaliserede alarm- og vagtcentraler drevet af et offentligt selskab, men hvor udliciteringsforsøg har trukket i en anden retning.

Et væsentligt argument bag udviklingen har været behovet for en bedre koordinering af beredskabernes indsats ved større ulykker og katastrofer. Dette har især i USA været argumentet for betydelige investeringer i store koordineringscentraler på baggrund af terrortruslen og erfaringer fra større naturkatastrofer.

5.1. Norge.

I den nuværende organisering af alarm- og vagtcentraler er Norge delt op i fagområder omfattende brand og redning (110), politi (112) og det præhospitale akutberedskab (113). Det vil sige, at alarmcentralfunktionen afhængig af opgavetyper varetages af forskellige myndigheder på forskellige fysiske lokationer. Der har længe været hensigten at der på sigt skal være ét nødnummer (112) og at antallet af alarm- og vagtcentraler skal reduceres væsentligt fra omkring 90 til mindre end 10 på landsplan.

I 2010 afsluttedes projekt SAMLOK omhandlende en samlokalisering i Buskerud af tre forskellige alarm- og vagtcentraler i Drammen området omfattende brandvæsenets 110-central, politiets 112 operationscentral og sundhedsvæsenets 113 AMK-central.

Visionen for projektet SAMLOK var, at en samlokaliseret alarmcentral " ... skal gi bedre tjenester med økt trygghet til befolkningen, og være et fyrtårn i udviklingen av nødmeldetjenesten i Norge". Samtidig udelukkes ikke på forhånd muligheden for en videreudvikling af projektet vedrørende samlokalisering, herunder indførelsen af et muligt fælles nødnummer.

Projektet blev evalueret i 2012³ og Buskerud nødmeldecentral fungerer i dag som en fuldt implementeret og integreret del af området's samlede beredskab, hvor brand, politi og det præhospitale akutberedskab nu deler fælles lokalefaciliteter m.v. Søndre Buskerud nødmeldecentral dækker i dag et område, der størrelsesmæssigt svarer til 1/3 af Danmark, med 30 kommuner og et befolkningstal på 300.000.

Evalueringen af projektet viste, at der på tværs af beredskaberne var tilfredshed med de nye arbejdsforhold, at sammensmeltningen af de 3 virksomhedskulturer var forløbet uden nævneværdige problemer, og i dag beskrives som et aktiv. Den samlede vurdering af hele projektet var, at lignende tiltag andre steder kan anbefales og at det skaber synergi og kvalitet for såvel borgerne som beredskaberne.

³ Sluttevaluering af SAMLOK, KoKom (Nationalt kompetencecenter for helsetjenestens kommunikationsberedskab), Bergen, december 2012.

Som en videreførelse af SAMLOK projektet tog Justits- og Beredskabsdepartementet i 2013 initiativ til nye projekter i Drammen med det formål at afprøve et tættere samarbejde mellem etaterne. Endvidere er hensigten "at levere et beslutningsgrundlag for en forbedret fremtidig nødmeldingstjeneste, herunder vurdere hvorvidt det er hensigtsmæssig med et fælles nødnummer og fælles nødcentraler". Projektet skulle evalueres i 2014 og et grundlag for principbeslutning om den fremtidige organisering skulle tilvejebringes ved udgangen af 2014. En evaluering af det fortsatte projekt ses endnu ikke at være offentliggjort.

5.2. Sverige

112 er i Sverige det fælles alarmnummer for politi, brand og ambulance. SOS Alarm, der er et aktieselskab ejet af staten kommunerne og regionerne/landstingene, har siden 1973 modtaget alle 112 opkald på 16 centre spredt i landet. SOS-Alarm centrene disponerer ambulancer efter aftale med de fleste landsting samt brandkøretøjer efter aftale med kommunerne. De fleste SOS-centraler er samlokalisert med de kommunale brand- og redningstjenester. Politiet har deres egne vagtcentraler.

Der har i de seneste år været en del diskussion og kritik af kvaliteten i SOS Alarms opgaveløsning, hvilket bl.a. har ført til, at landstingene først i Uppsala og senere i Stockholm besluttede at udbyde vagtcentralopgaven på ambulanceområdet. Udbuddet blev begge steder vundet af det private selskab Medhelp. Efter 3 år besluttede landstinget i Uppsala imidlertid at slutte kontrakten med Medhelp og gav med et par måneders varsel opgaven tilbage til SOS Alarm. Kontrakten med Medhelp i Stockholm, der skulle have startet 1.11.2013 kom aldrig i gang og i stedet har man forlænget den gamle kontrakt med SOS-Alarm. Der pågår både i Uppsala og Stockholm overvejelser om at etablere en landstingsdrevet ambulancevagtcentral bl.a. for at sikre en større sundhedsfaglig kompetence.

5.3. Finland

I Finland er 112 det fælles alarmnummer for politi, brand og ambulance. Finland blev i 1976 opdelt i 58 beredskabsområder for brand- og redningstjenester med hver sin regionale alarmcentral. Ved lovgivning i 1983 blev det bestemt at de regionale alarmcentraler også skulle tage sig af akutte sociale og sundhedsopkald herunder ambulancer. De 58 var i 1991 reduceret til 27, og der blev påbegyndt etablering af 15 "emergency response centres" sorterende under Indenrigsministeriet og fælles for alle akutte beredskaber (politi, ambulance, brand og sociale tjenester). Operatørerne på centrene er ikke tilknyttet de enkelte beredskaber og den enkelte operatør håndterer både alarmmodtagelse og disponering for alle beredskaber. Fremover vil Finland blive dækket af 6 alarm- og vagtcentraler for alle beredskaber.

Omkostningerne til fælles alarm- og vagtcentraler i Finland er opgjort til 450 mio.kr. om året eller 82,50 kr. pr. indbygger. Der er ansat 684 medarbejdere på alarm- og vagtcentralerne.

5.4. Holland

Gennem de seneste år er det hollandske 112 system gennemgået en omfattende reform. En ny lov, der trådte i kraft den 1. oktober 2010⁴ inddelte landet i 25 "Security Regions", der er en form for specialkommune, der har deltagelse af alle kommuner i regionen. De tidligere mange selvstændige kommunale brandvæsener er nu organiseret i regi af de nye safety regions under én chef.

En safety region skal have en professionel organisation med en bestyrelse og daglig ledelse, der kan håndtere større ulykker og katastrofer. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for regionens brandvæsen og ambulancetjeneste. Hver region skal have en alarm- og vagtcentral ("incident room"), for brand og redning, ambulancetjeneste og politi opgaver. Ambulancetjenesten og politiet er hver for sig ansvarlige for

⁴ Ministry of Security and Justice, Safety Regions Act, www.government.nl/documents-and-publications.

deres del af vagtcentralopgaverne. Den fælles vagtcentral håndterer al akut assistance fra politi, brand og redning og ambulancetjeneste. Princippet i lovgivningen om incident rooms er samlokalisering, fælles systemer og så meget koordination i arbejdsprocesserne som muligt. Ansvarsmæssigt har regionens bestyrelse det generelle ledelsesansvar for det operative samarbejde mellem politi, brand og ambulance, mens politichefen og ambulancetjenestens ledelse har ansvaret for udførelsen af deres respektive individuelle opgaver i den fælles vagtcentral. Generelle anliggender vedr. vagtcentralens drift så som lokaler, systemer og samarbejdet mellem aktørerne håndteres af en vagtcentralchef, der udpeges af den regionale bestyrelse efter indhentet rådgivning fra politi og ambulancetjeneste.

De 25 safety regions kunne efter loven etablere fælles incident rooms. Det er efterfølgende besluttet, at der i 2017 højst skal være 10 incident rooms.

5.5. England

I England modtages 999 opkald af operatører i "Operator Assistance Centers" (OAC), der drives af telefonselskaberne. Herfra omstilles opkaldet til lokale "Emergency Control Centers" eller "Emergency Communications Centers", der drives af politi, ambulancetjeneste, brandvæsen og kystvagten.

Et gennemsnitligt Emergency Control Center i England er bemanded med 80 operatører. Driften varetages i offentligt regi normalt af politiet. Dog har Cleveland Politi outsourcet opgaven til det privat firma Steria, der driver kontrolcentret i et partnerskab med politiet.

Det første samarbejde mellem politi, ambulancetjeneste og brandvæsen om fælles vagtcentral (Joint Emergency Services Control Centre) blev etableret i 2003 i Devizes. Dette samarbejde ophørte i 2013 af økonomiske årsager. Senere er der andre steder i England etableret fælles vagtcentraler især mellem politi og brandvæsen og andre steder er det under overvejelse.

5.6. USA

911 er det generelle alarmnummer til politi, brand- og redning og ambulance. I de store byer er det fortrinsvis brandvæsenerne, der varetager den akutte ambulancetjeneste, og som både modtager alarmopkald og disponerer køretøjerne. Andre steder er ambulancerne tilknyttet hospitaler, eller opereres af private ambulanceselskaber som f.eks. Falck.

Koordinering af information og ressourcer mellem de ansvarlige beredskabsmyndigheder for politi, brand, ambulance varetages i USA af "Emergency Operation Centers" (EOC). En EOC kan have en permanent funktion eller kan være temporære i forbindelse med større ulykker og katastrofer. Bemandingen består i nogle centre af en mindre fast stab, der udvides i beredskabssituationer. Driften af en EOC kan være varetaget af et af beredskaberne (politi, brand eller ambulance) eller af en myndighed (statslig, regional eller kommunal). Kerneopgaverne i en EOC er koordination, kommunikation, ressourceallokering og -overblik samt informationsindsamling, analyse og formidling relateret til de konkrete hændelser.⁵

Nogle stater har etableret en central permanent EOC, der i tilfælde af større ulykker og katastrofer kan koordinere indsatsen mellem alle beredskaber i hele staten. Som eksempel kan nævnes Ohio State Emergency Operations Center, der blev etableret i 1994. Bygningen, der kostede knap 100 mio.kr. at opføre, er på 3.900 kvm. Vagtcentralrummet har 52 arbejdspladser, der i en typisk beredskabssituation bemannes fra 20 forskellige beredskaber.⁶

⁵ Department of Homeland Security, Official website, www.dhs.gov/fusion-centers-and-emergency-operations-centers

⁶ Ohio Emergency Management Agency, www.ohio.gov/StateEOCMainPage.aspx

Flere steder i USA er beredskaberne på lokalt niveau gået sammen om at etablere "Joint emergency dispatch centers", hvor beredskaberne koordinerer deres daglige indsats. Andre steder er der etableret "Emergency Communications Centers", der modtager 9-1-1 opkald og disponerer assistance i form af politi, brand eller ambulance.

6. Mål og midler for en fælles vagtcentral

Med udgangspunkt i arbejdsgruppens kommissorium og anbefalingerne fra Redningsberedskabets Strukturudvalg kan der opstilles nogle overordnede målsætninger for en fælles vagtcentral og der kan peges på en række midler til at opnå disse mål.

Arbejdsgruppen har fokuseret på de mål og midler, der er relevante i forhold til etablering af en fælles vagtcentral.

6.1. Målsætninger

Styrket kvalitet

Modellen skal *styrke kvaliteten* af redningsberedskabernes indsats. Det gælder både i den daglige indsats og indsatsen i forbindelse med større ulykker og katastrofer. Der skal fokuseres på responstid i stedet for afgangstid.

Effektiv kapacitetsudnyttelse

Modellen skal sikre en *mere effektiv udnyttelse* af beredskabsressourcerne på tværs af beredskabsområderne og bidrage til, at de i aftalen med regeringen forudsatte besparelser kan realiseres.

Fleksibilitet

Modellen skal være *fleksibel* og muliggøre en senere udvidelse af deltagerkredsen med andre beredskabsmyndigheder (politiet, vejmyndighederne m.fl.)

6.2. Midler

Redningsberedskabets strukturudvalg anbefaler en række midler, der kan anvendes for at nå målsætningerne.

Fri disponering

Et vigtigt middel til at sikre en høj kvalitet og de forudsatte besparelser er, at der foretages en fri disponering af beredskabernes køretøjer på tværs af beredskabsområderne, dvs. på tværs af de fire nye beredskabsområder. Fri disponering indebærer, at der altid skal disponeres den nærmeste ledige ressource, uanset om den tilhører et andet beredskabsområde.

Fri disponering forudsætter, at alle beredskabernes køretøjer er synlige på vagtcentralens systemer, ligesom det er tilfældet på ambulanceområdet, hvor princippet om disponering af nærmeste ressource har været gældende i flere år. De tekniske forudsætninger herfor er beskrevet i afsnit 8.

Opgørelse af responstider

Strukturudvalget anbefaler, at servicemålet for redningsberedskabets indsats skal være differentierede responstider og ikke afgangstid, og at man viderefører de tidligere principper for fastlæggelse af responstiden, således at responstiden i bymæssig bebyggelse fremover skal være maksimalt 10 min., i spredt bebyggelse maksimalt 15 min. og maksimalt ca. 20 min. i tyndt befolkede området.

Opgørelse af de faktisk realiserede responstider skal kunne ske i vagtcentralssystemet, således at der løbende kan følges op på målopfyldelsen. Der kan evt. ligesom på ambulanceområdet fastsættes krav om målopfyldelsesgrader, f.eks. at 93% af udrykningerne i byområder skal være fremme inden for 10 min.

Centrale vagtcentraler

Redningsberedskabets strukturudvalg anbefaler, at der etableres et mindre antal centrale vagtcentraler, som bemyndiges til at kunne iværksætte redningsberedskabets indsats, disponering og koordinering i tæt samarbejde med andre myndigheder.

Strukturudvalget peger på, at centrale vagtcentraler vil bidrage til en *entydig kommandostruktur*. Vagtcentralerne vil kunne opretholde kontakt til indsatte enheder samt sikre et overblik over redningsberedskabets opgaveløsning, og vil endvidere kunne disponere eventuelle nødvendige supplerende ressourcer. De bidrager således til en entydig kommandostruktur.

Ved større ulykker og katastrofer er det særlig afgørende, at der er et tæt samarbejde mellem beredskaberne, dvs. det kommunale og statslige redningsberedskab, ambulanceberedskabet og politiet. Men også i den daglige indsats er et *tæt samarbejde og koordinering* mellem redningsberedskabet og ambulanceberedskabet af betydning, idet de to beredskaber ofte vil være involveret ved de samme hændelser f.eks. trafikulykker.

Ud over at øge kvaliteten i redningsberedskabets indsats vil etablering af en fælles vagtcentral kunne bidrage til en mere effektiv ressourceudnyttelse og dermed en besparelse. I arbejdsgruppens kommissorium er det forudsat, at der tilvejebringes en mere effektiv vagtcentraldrift ved at sammenlægge de nuværende bemandede og ubemandede vagtcentraler til en enkelt.

I afsnit 11 er der beskrevet tre hovedmodeller for etablering og drift af en central vagtcentral på Sjælland.

- Det kan overdrages til en ekstern entreprenør at drive vagtcentralen (*entreprisemodellen*)
- Det kan overdrages til et fælles kommunalt selskab at drive vagtcentralen (*selskabsmodellen*)
- Beredskaberne kan samarbejde om at drift af vagtcentralen ved benyttelse af samme vagtcentrallokale og –systemer (*samløkaliseringsmodellen*)

I afsnit 7, 8 og 9 er der redegjort for henholdsvis de juridiske, tekniske og fysiske krav, der skal være opfyldt ved etablering af en central vagtcentral. Det fremgår af afsnit 7 og 11, at selskabsmodellen og samlokaliseringsmodellen ikke udelukker, at dele af vagtcentralopgaven konkurrenceudsættes.

Konkurrenceudsættelse

Strukturudvalget anbefaler, at der sker en tilrettelæggelse af udbud på operative opgaver, så det fremmer konkurrencen, herunder muligheder for at også nye private tilbudsgivere kan komme ind på området. Der gøres opmærksom på, at det er en forudsætning for konkurrenceudsættelse, at der er et marked – dvs., at der skal være mulighed for, at flere leverandører kan etablere sig, så der undgås monopoldannelse.

Der peges endvidere på, at markedet for opgaver inden for redningsberedskab ikke er præget af en normal markedssituation med en åben konkurrence. I realiteten er der kun én privat leverandør p.t. Falck, der således har en meget stærk position. Denne situation modvirkes i nogen grad af kommunernes mulighed for at beholde/hjemtage opgaver i forbindelse med et udbud.

For at fremme en konkurrencesituation anbefaler strukturudvalget, at beredskaberne ved gennemførelse af udbud overvejer at udarbejde kontrolbud, således at det efterfølgende kan vurderes om det/de indkomne tilbud er økonomisk fordelagtige i forhold til den beregnede kontrolpris. Det vil i en monopolpræget marked erfaringsmæssigt være fremmende for en attraktiv prissætning, at den private tilbudsgiver ved, at udbuddet kan blive aflyst og opgaven hjemtaget, hvis den tilbudte pris er for høj.

7. Juridiske rammer

Inden for lovgivningens rammer kan de nye beredskaber etablere en samlet vagtcentralløsning på forskellig måde. Opgaven kan udbydes sammen med kontrakt om brandslukning eller som en særskilt kontrakt - eller beredskaberne kan sammen etablere en organisation til løsning af opgaven. Uanset om opgaven udbydes eller løses i eget regi skal det ske på en måde, der er i overensstemmelse med de kommunalretlige og udbudsretlige principper. Hvis opgaven skal løses i samarbejde med regionen er det ligeledes vigtigt at være opmærksom på de særlige begrænsninger, der iflg. lovgivningen er gældende for regionernes virksomhed.

7.1. Organisatoriske muligheder

To eller flere *kommunalbestyrelser* kan iflg. Beredskabslovens §10 samordne deres beredskab og iht. §13 kan en kommunalbestyrelse indgå aftale med en anden kommunalbestyrelse, med private redningsvæsener eller med andre om at udføre opgaver inden for kommunens redningsberedskab.

Der er i kommunalstyrelseslovens §60 hjemmel for, at kommuner kan gå sammen og etablere kommunale fællesskaber typisk i form af interessentskab til varetagelse af kommunale opgaver. Ansvar for løsningen af disse opgaver kan herefter med tilsynsmyndighedens godkendelse overdrages til det fælles selskab (en såkaldt "specialkommune"). Under forudsætning af, at de deltagende kommuner tilsammen fører en kontrol over selskabet, der svarer til den kontrol man fører over for egne tjenestegrene, vil opgaverne kunne overdrages til selskabet uden udbud iht. EU's såkaldte "in house" regel.

Da kommunerne iht. styrelseslovens §60 med virkning fra 1. januar 2016 overdrager ansvaret for løsningen af de beredskabsmæssige opgaver til fire nye §60 selskaber vil det være disse nye beredskaber, der bliver ansvarlige for løsning af vagtcentralopgaverne. Det vil således være bestyrelserne for de fire selskaber, der vil være aftalepartnere ved etablering af en fælles vagtcentral.

De 4 beredskaber kan vælge selv at løse vagtcentralopgaven – hver for sig eller i et samarbejde, eller man kan vælge at etablere et nyt kommunalt fællesskab og overdrage løsningen af vagtcentralopgaven til dette selskab.

Overdragelse af ansvaret for vagtcentralopgaven til et nyt selskab må antages at skulle godkendes af tilsynsmyndigheden. Indenrigsministeriet har i 2003 udtalt, "at aftaler om samarbejde mellem kommunale fællesskaber, som vil medføre indskrænkning i de deltagende kommunale fællesskabers beføjelser, kræver tilsynsmyndighedens godkendelse, samt at en vurdering af, om en samarbejdsaftale mellem kommunale fællesskaber kræver godkendelse efter bestemmelsen (§60) svarer til vurderingen af, om en aftale om samarbejde mellem kommuner vil skulle godkendes efter §60 i lov om kommunernes styrelse".

Hvis beredskaberne beholder ansvaret for opgaveløsningen men aftaler en fælles udnyttelse af lokaler og tekniske faciliteter evt. sammen med regionen, vil tilsynsmyndighedens godkendelse næppe være påkrævet. Det har altid været antaget, at to eller flere kommuner kan indgå aftaler om fælles udnyttelse af materiel og indretninger af forskellig art m.v., som de anskaffer i fællesskab, såfremt det er sikret, at de enkelte deltageres økonomiske bidrag til ordningen harmonerer med deres faktiske anvendelse af den.⁷

Regionsrådets opgaver er udtømmende beskrevet i Regionslovens §5. Regionsrådet har ikke som kommunalbestyrelserne en kommunalfuldmagt, der giver mulighed for, at regionen kan løse opgaver, der ikke direkte er henlagt til det i lovgivningen. Regionen kan derfor ikke påtage sig mod betaling at løse

⁷ Kommunal-, forvaltnings- og personaleretlige problemstillinger i forbindelse med kommunale samarbejder, KL juli 2000.

vagtcentralopgaven for kommunerne og det vil næppe heller være lovligt for regionen at indgå i et vagtcentralselskab sammen med kommunerne, da regionen herved indirekte vil få et medansvar for løse kommunale opgaver.

Det vil derimod næppe være i strid med regionsloven, at regionen driver vagtcentral fra samme lokaler som de nye kommunale beredskaber, og at der indgås et samarbejde herom herunder om omkostningsfordeling.

7.2. Udbudsretlige muligheder

De fire beredskaber kan løse vagtcentralopgaven hver for sig enten som en "in-house" leverance eller som ekstern leverance efter konkurrenceudsættelse. En samlet løsning kan tilvejebringes enten ved at gennemføre et fælles udbud eller ved i fællesskab at løse opgaven iht. det udvidede "in-house" princip.

Udbudsretligt har de fire beredskaber således følgende muligheder:

- At beredskaberne hver for sig løser vagtcentralopgaven i eget regi.
- At beredskaberne hver for sig udbyder vagtcentralopgaven
- At beredskaberne gennemfører et fælles udbud
- At en eller flere beredskaber udbyder opgaven mens de øvrige vælger selv at varetage opgaven evt. i samarbejde
- At opgaven udføres i et samarbejde mellem de fire beredskaber
- At opgaven overdrages til et fælles vagtcentralselskab iht. det udvidede in-house princip.

Mulighederne for etablering og drift af en fælles vagtcentral er i afsnit 11 sammenfattet i 3 hovedmodeller: *Entreprisemodellen, Selskabsmodellen og Samlokaliseringsmodellen.*

Etableres et selvstændigt vagtcentralselskab kan dette udføre opgaven iht. det udvidede "in-house" princip forudsat, at de fire beredskaber fører den fornødne kontrol med selskabet. Selskabet kan endvidere vælge helt eller delvist at udbyde opgaven, evt. gennem opdeling i delaftaler.

Ved en konkurrenceudsættelse af opgaven kan der udarbejdes kontrolbud med henblik på at konstatere, hvad der er økonomisk mest fordelagtigt – at indgå kontrakt med den vindende tilbudsgiver eller at løse opgaven i eget regi.

De hidtidige udbud på området har typisk omfattet både brandslukning og vagtcentralfunktion. Det kan overvejes, om der ved fremtidige udbud skal ske en adskillelse af disse opgaver. Det kan endvidere overvejes, om et evt. udbud af vagtcentralfunktionen alene skal omfatte bemanningen på en vagtcentral. Efter at Falck i Region Sjælland har nedlagt sin egen brandvagtcentral og i stedet har placeret sine vagtcentralmedarbejdere på regionens AMK-Vagtcentral vil et udbud være mere gennemskueligt, såfremt aftale om benyttelse af vagtcentralens lokaler og tekniske faciliteter indgås direkte mellem regionen og de fire beredskaber, således at det kun er bemanningen, der indhentes tilbud på. Gennem udbudsbetingelserne kan der stilles krav om, at disponering skal ske fra en fælles vagtcentral (f.eks. regionens AMK-Vagtcentral)

Ved gennemførelse af udbud, som omfatter både brandslukning og vagtcentralfunktion bør det overvejes at opdele udbuddet i delaftaler omfattende geografisk afgrænsede områder, således at beredskaberne kan udarbejde kontrolbud i disse områder. Såfremt der træffes beslutning om hjemtag kan det være afgørende, at området har en størrelse, der gør det realistisk, at en beredskabsenhed kan nå selv at etablere de nødvendige ressourcer i form af stationer, køretøjer, mandskab m.v. inden driftsperiodens start.

Afhængig af hvornår et udbud gennemføres vil det enten være omfattet af den nugældende af Tilbudslov eller den nye Udbudslov, der er fremsat i Folketinget 18. marts 2015. Den nye lov, der implementerer EU's nye udbudsdirektiv, forventes at træde i kraft 1. oktober 2015.

Foretages udbuddet under de nuværende regler er det efter en ændring af Tilbudsloven pr. 1.1.2013 ikke længere nødvendigt at følge Tilbudslovens regler om annoncering, da brandslukning og redningstjeneste betragtes som en bilag II B-ydelse. Hvis kontraktværdien overstiger tærskelværdierne for EU-udbud (1,542 mio.kr.) vil udbuddet dog fortsat være underlagt enkelte bestemmelser i EU's Udbudsdirektiv. Helt konkret skal ordregiver overholde reglerne om tekniske specifikationer i Udbudsdirektivets artikel 23 samt offentliggøre en bekendtgørelse i EU-tidende om indgåelse af kontrakt i overensstemmelse med artikel 35, stk. 4 samt de generelle udbudsretlige principper om gennemsigtelighed og ligebehandling.

Hvis udbuddet gennemføres under den nye Udbudslov (og det nye EU udbudsdirektiv) vil det – såfremt den samlede kontraktsum overstiger 5,6 mio.kr - være omfattet af udbudsdirektivets Light Regime, der betyder en ny og mere enkel udbudsprocedure.

8. Tekniske krav og muligheder

8.1. Vagtcentralens radiokommunikation.

SINE

I 2008 blev et nyt fælles landsdækkende radiokommunikationssystem, SINE (SikkerhedsNETtet), taget i brug af beredskaberne med henblik på at sikre den nødvendige kommunikation i og på tværs af beredskaberne. I medfør af beredskabslovens § 29 skal SINE anvendes af beredskabsmyndighederne til løsning af beredskabsmæssige opgaver. Det skal desuden anvendes af private aktører, der løser beredskabsmæssige opgaver for beredskabsmyndighederne. Bekendtgørelse nr. 262 om tilslutning til og anvendelse af det landsdækkende radiokommunikationsnet og en hertil knyttet vejledning indeholder nærmere bestemmelser herom.

SINE har skabt grundlaget for bedre kommunikation og samarbejde mellem de forskellige dele af beredskabet. Med SINE er det muligt for alle dele af beredskabet, herunder politiet, redningsberedskabet, sundhedsberedskabet, dele af forsvaret samt visse private aktører at kommunikere med hinanden i hele landet over et fælles system.

Anvendelsen af SINE er især en fordel ved større ulykker mv., hvor flere beredskabsaktører (mange personer) skal arbejde sammen og koordinere indsatsen. SINE er dimensioneret, så der er kapacitet til fælles redningsindsatser selv ved større hændelser, og den indbyggede prioritering af taleopkald sikrer, at de livsvigtige opkald altid kommer igennem. Ud over et radionet består SINE af brugernes radioer (*håndholdte terminaler* til mandskabet og *mobile terminaler*, der er fast monteret i køretøjerne) samt kontrolrum (vagtcentraler), som kan bidrage til koordinering og styring af de forskellige indsatser.

Radiokommunikation inden for og på tværs af beredskaber foregår i de såkaldte *talegrupper*. Nogle af indstillingerne er defineret på forhånd, men mange indstillinger skal det enkelte beredskab selv definere, for at radioen passer til det enkelte beredskabs behov.

Når der indtræffer en konkret hændelse, hvor to eller flere myndigheder er involveret, skal politiets vagtcentral tildele et *skadestedssæt* til denne hændelse, som beredskaberne kan anvende til tværgående kommunikation. Et skadestedssæt er en fælles talegruppe, hvor beredskabernes indsatsledere taler sammen og koordinerer indsatsen. De forskellige beredskabers vagtcentraler kan lytte med på talegruppen og dermed løbende følge indsatsen og være klar i takt med, at nye behov opstår.

Kommunikationsarkitektur

For at udnytte SINE optimalt er der fastlagt procedurer for såvel intern som tværgående kommunikation. Disse procedurer bygger på en fastlagt nummerstruktur mv., også betegnet kommunikationsarkitektur.

En arbejdsgruppe under Rigspolitiet med repræsentanter for de forskellige beredskabsgrene har udarbejdet en såkaldt *kommunikationsarkitektur* for SINE. Den nye kommunikationsstruktur stiller store krav til såvel vagtcentralsystemet som til det mandskab, der skal betjene dette. Alle løsninger kræver således i større eller mindre udstrækning manuel betjening både i forbindelse med disponering til opgaverne og i særdeleshed til administration af databaser over terminaler, mv.

Kommunikationsarkitekturen er så kompleks, at det vil udgøre en risiko at arbejde videre med delvist bemandede vagtcentraler. Komplexiteten vil betyde, at en professionel håndtering af disponering og vedligeholdelse af terminaler vil kræve både uddannelse og operativ erfaring.

Fleetmap

En fleetmap er en oversigt over indhold og indstillinger i et beredskabs radioer. Nogle af indstillingerne er defineret på forhånd, men mange indstillinger skal det enkelte beredskab selv definere, for at radioen passer til det enkelte beredskabs behov.

Fleetmappen skal opdateres, hver gang et beredskab ændrer på radioernes opsætning. Det er beredskabets ansvar at opdatere og opbevare fleetmappen. Dansk Beredskabskommunikation A/S, der forestår driften af SINE-nettet, skal bruge beredskabets fleetmap, når de skal registrere dets radioer i SINE. Fleetmappen skal også bruges af programmøren, når radioerne skal programmeres.

8.2. Vagtcentralens udstyr

ICCS

En ICCS (Integrated Control and Command System) fungerer som en "port" til radionettets funktionaliteter for vagtcentraler og kontrolrum. Den er en nødvendighed, hvis man vil arbejde med SINE-radioer fra en dataterminal i vagtcentralen.

En ICCS består af nogle computere og bokse, der tilsammen sørger for, at alle SINE-nettets funktioner kan bruges i vagtcentralen.

AMK-Vagtcentralen i Slagelse har 2 stk. ICCS for at sikre, at kommunikationen med SINE-radioerne i beredskaberne kan opretholdes i tilfælde af nedbrud på den ene, ligesom der er nødstrømsanlæg og dobbelte kabelføringer.

Radiodispatch

For at få noget ud af en ICCS, skal vagtcentralen have den nødvendige kontrolrumssoftware, herunder en radiodispatch. Med en radiodispatch kan vagtcentralen oprette de relevante talegrupper og styre talekommunikationen med SINE-radioer og kan lytte på en eller flere talegrupper.

AMK-Vagtcentralen i Slagelse benytter i dag en radiodispatch fra TERMA, der er den samme, som benyttes af politiet.

Disponeringssystem

Et disponeringssystem giver overblik over placeringen af hændelser og beredskabernes køretøjer på skærmens GIS-kort. Det er muligt at se alle køretøjer, der er udstyret med SINE-radio. Som udgangspunkt er det beredskabsmyndighedens egne SINE-radioer, der vises, men en beredskabsmyndighed kan tillade, at dens køretøjers placering kan ses af en anden beredskabsmyndighed. Der vil således ikke være tekniske hindringer for, at beredskaberne på Østsjælland og beredskaberne i Hovedstadsområdet aftaler at kunne se hinandens køretøjer.

Disponeringssystemet modtager ved 112-hændelser elektronisk koordinater fra alarmcentralen og placerer disse på kortet, således at nærmest ledige ressource kan disponeres. Disponeringssystemet sender opgaverne til mobile terminaler i køretøjerne, således at de relevante informationer er tilgængelige for mandskabet.

På grundlag af statusmeldinger fra terminaler i køretøjerne opsamler systemet data vedr. udrykningerne, og giver herved grundlag for at udarbejde de nødvendige rapporter og analyser.

AMK-Vagtcentralen i Slagelse benytter p.t. Falcks disponeringssystem EVA 2000 indtil regionernes nye disponeringssystem fra Intergraph – der stadig er under udvikling - kan tages i brug. Som backup system har

regionen anskaffet SimaTechs opgave- og ressourcestyringssystem, der er installeret på en Enterprise Server, der i dag styrer og opsamler al datakommunikationen med terminalerne i køretøjerne fra begge disponeringssystemer.

Både Intergraphs og SimaTechs disponeringssystemer vil være velegnede til brug for disponering af brandkøretøjer m.v. SimaTechs system, der med sikkerhed vil kunne anvendes pr. 1. januar 2016, har gode integrationsmuligheder med de systemer fra IBS, der anvendes af flere kommuners beredskaber.

9. Krav til vagtcentralens fysiske rammer

9.1. Nationale krav

Eneste lovgivning på området findes i Lov om vagtvirksomhed (Lovbekendtgørelse nr. 227 af 3.3.2010). Loven omfatter virksomheder, der udfører almindelig vagtvirksomhed (ved patruljering m.v.) og/eller som modtager og behandler alarmsignaler fra overfalds- eller indbrudsalarmeringsanlæg. Disse virksomheder skal godkendes af Rigspolitichefen, iht. bestemmelserne i Bekendtgørelse nr. 1564 af 20.12.2007 om vagtvirksomhed. Det fremgår heraf, at Rigspolitichefen som betingelse for godkendelse af en kontrolcentral kan stille nærmere krav om bl.a.: 1) kontrolcentralens sikring, 2) overvågning og kontrol af adgangen til kontrolcentralen, 3) kommunikationslinjer til politiet, og 4) nødenergiforsyningsanlæg. Der ses ikke at være offentliggjort en nærmere vejledning om, hvilke krav, der vil blive stillet som betingelse for godkendelse.

Iflg. Lovens § 1, stk.2 er Ikke-erhvervsmæssig vagtvirksomhed samt vagtvirksomhed, der udøves af statslig eller kommunal myndighed kun omfattet af reglerne om vagtvirksomhed i det omfang, dette bestemmes af justitsministeren. Justitsministeriet har ikke fastsat bestemmelser herom, og blandt de vagtvirksomheder, der iflg. bekendtgørelsen er godkendt, er der ingen kommunale, regionale eller statslige vagtcentraler.

Lovgivningen stiller således ingen krav til en kommunal eller regional vagtcentralens fysiske rammer.

9.2. Standardisering i EU-regi

Der har i regi af den europæiske standardiseringsorganisation CENELEC gennem en årrække været arbejdet på udarbejdelse af fælles europæiske standarder for overvågnings- og vagtcentraler.

Arbejdet har resulteret i følgende tre standarder, der i Danmark er publiceret af Dansk Standard:

- DS/EN 50518-1:2013, Overvågnings- og alarmcentraler – Del 1: Krav til placering og konstruktion
- DS/EN 50518-2:2013, Overvågnings- og alarmcentraler – Del 2: Tekniske krav
- DS/EN 50518-3:2013, Overvågnings- og alarmcentraler – Del 3: Procedurer og krav til drift

Det europæiske standardiseringsarbejde udføres i regi af private organisationer (CEN og CENELEC) og sker på frivillig basis med deltagelse af de virksomheder og organisationer, der er interesseret i, og vil bidrage til arbejdet. Standarderne kan købes hos Dansk Standard, der koordinerer og formidler den danske deltagelse i det europæiske standardiseringsarbejde.

Standarderne er ikke bindende medmindre der i EU-direktiver eller national lovgivning henvises til dem. Dette er der så vidt vides ikke planer om. Derimod kan standarderne få betydning, hvis der f.eks. i udbud og kontrakter om vagtcentralydelse henvises til standarderne som mindstekrav eller konkurrencekrav, eller ved at standarderne benyttes som vejledende ved planlægning af nye vagtcentraler.

10. En fælles vagtcentral opgave portefølje

Opgaverne for en fælles vagtcentral kan overordnet opdeles i beredskabsmæssige opgaver, der er myndighedsopgaver, som kommunerne skal udføre og som vil kunne centraliseres i en fælles vagtcentral og ikke-beredskabsmæssige opgaver eller serviceopgaver, som en fælles vagtcentral kan varetage for kommunerne efter nærmere aftale.

Der skal tages stilling til, hvilke af opgaverne, der hensigtsmæssigt kan løses af en fælles vagtcentral og hvilke, der mest hensigtsmæssigt løses af beredskaberne eller af de enkelte kommuner.

Dette afsnit indeholder en oversigt over de opgaver, der potentielt vil kunne løses centralt af en fælles vagtcentral og der foretages en vurdering af fordelene ved en central contra en decentral opgaveløsning.

Med hensyn til en uddybende beskrivelse af de enkelte opgaver henvises til afsnit 3 og 4.

10.1. Beredskabsmæssige vagtcentralopgaver

Håndtering af 112 meldinger

Denne opgave drejer sig om modtagelse af 112 meldinger fra Alarmcentralen forbindelse med brand-, rednings- & miljøopgaver og håndteringen af disse herunder disponering af de relevante køretøjer samt elektronisk udkald af mandskab via pagere (opkaldsudstyr).

Der er væsentlige fordele forbundet med at samle denne opgave i en fælles vagtcentral og det vil herved være muligt at leve op til målsætningen om fri disponering på tværs af beredskabsområder. Da en fælles vagtcentral vil have overblik over og kunne disponere over alle de fire beredskabers ressourcer herunder specialkøretøjer, vil der være mulighed for at forbedre responstiderne og indhøste effektiviseringsgevinster.

En fælles vagtcentral vil muliggøre en optimal brug af SINE's kommunikationsteknologi, herunder ikke mindst ved større ulykker og katastrofer, og give bedre mulighed for koordinationen med andre beredskabsaktører som politiet, ambulancetjenesten og beredskabsstyrelsen.

Automatiske Brand Alarmer (ABA)

Automatiske brandalarmer bør håndteres på samme måde som 112-alarmer, da de udløser udkald af samme indsatser som 112-alarmer. Der kan derfor indhøstes samme fordele som ved en centralisering af 112-alarmerne.

Ud over håndtering af alarmopkald indbefatter denne opgave en række administrative aktiviteter, herunder registrering af nye alarmer og servicering af eksisterende alarmer herunder håndtering af fejlalarmer. Afsnit 12.3 indeholder en oversigt over antallet af alarmanlæg i de fire beredskabsområder, og i afsnit 4.3 er der en oversigt over hvordan ABA alarmer håndteres i dag i de 20 kommuner.

ABA alarmer udgør i dag en vigtig indtægtskilde for de kommunale beredskaber, der får en årlig afgift for at håndtere alarmer og en afgift for hvert udkald til en ABA alarm. Mens gebyret for et udkald på en ABA alarm er fastsat af staten og dermed ens på tværs af de adspurgte kommuner, så varierer prisen, som den enkelte kommune tager for overvågningen. I de kommuner, der har entereret med Falck i forbindelse med Håndtering af ABA er der forskel på aftalestrukturen. I visse kommuner går indtægten for overvågningen direkte til Falck, mens den i andre kommuner går til kommunen. Denne forskel reflekteres i betalingen til Falck for brandslukningen.

Mens håndtering af ABA alarmerne bør være en del af en fælles vagtcentral opgaveportefølje kan den administrative opgave enten placeres i den fælles vagtcentral, i de nye beredskaber eller i de enkelte

kommuner. Hvilken løsning der vælges vil bl.a. afhænge af, hvorvidt denne opgave og de dermed forbundne indtægter overføres til de nye beredskaber eller bliver i kommunerne.

En placering af administrationsopgaven i en fælles vagtcentral vil kunne indebære en professionalisering og effektivisering og vil kunne friholde indsatsledere og andre beredskabsmedarbejdere for arbejdet. Omvendt vil der være risiko for tab af lokalkendskab.

Support/servicering af udrykning

Denne opgave omfatter alle de understøttende aktiviteter fra en vagtcentral, som Indsatsledere eller andre beslutningstagere under en aktiv udrykning kan drage nytte af. Eksempler på sådanne aktiviteter inkluderer:

- Fremfindning af kort-/GIS-oplysninger, diverse oplysninger på Internettet og detaljerede kemikalieoplysninger, for eksempel via opslag på Internettet eller ved at forestå opringning til kemikalieberedskabsvagten på vegne af ISL
- Indkaldelse af ressourcer, bagvagter, mv. i forbindelse med længerevarende hændelser (ny indsatsleder, supplerende mandskab herunder frivillige, mad, ekstra mundering, ekstra udstyr)
- Kontakt til beredskabsstyrelsen
- Rekvirering af følgeskabsbekæmpelse efter indsats, mv.

Opgaverne vil med fordel kunne løses af en fælles vagtcentral. Der vil ligge en betydelig kvalitetsgevinst i en professionalisering af det samlede beredskab på grund af de kompetencer, erfaringer og rutiner som dedikerede vagtcentralmedarbejdere vil kunne opbygge.

Vagtplanlægning og -administration

En grundlæggende præmis for at en fælles vagtcentral kan foretage nogen form for disponering er, at den har adgang til lokale vagtplaner, således at der kan foretages elektronisk ud kald f.eks. via pagere til det eller de relevante vagthold. Derfor er central adgang til ajourførte lokale vagtplaner og fordeling af pagere yderst vigtig.

Selve vagtplanlægningen bør nok mest hensigtsmæssigt foregå decentralt i de nye beredskaber, da kendskab til mandskabets arbejds- og fritidsmønstre er afgørende for udarbejdelse af planerne.

Afhængig af, hvordan de nye beredskaber opbygger deres organisation kan det overvejes, om administration af vagtplanerne kan lægges ind i en fælles vagtcentral, således at vagtskifter i praksis foretages ved et opkald til vagtcentralen. Beredskaberne vil herved blive friholdt for en administrativ opgave, og vagtcentralen vil altid have opdaterede vagtplaner, der selvfølgelig også skal være elektronisk tilgængelige i beredskaberne.

Rapportering

Denne opgave vedrører udarbejdelse af en række forskellige rapporter herunder især indrapportering til ODIN og udarbejdelsen af døgnrapport/log samt diverse statistikker, jf. afsnit 4.1.

Der vil kunne indhøstes effektiviseringsgevinster ved at lægge de mere rutineprægede opgaver forbundet med rapportskrivning m.v. ind i en fælles vagtcentral. På den måde vil beredskaberne kunne slippe for at udføre en del af det administrative arbejde forbundet med rapportskrivningen, og i stedet nøjes med at udarbejde hændelses beskrivelse og godkende rapporten. På sigt vil rapportering af de enkelte hændelser og statistikker formentlig i vid udstrækning vil kunne genereres automatisk på grundlag af opsamlede data i vagtcentralsystemet. Vagtcentralsystemet vil også kunne bruges til overvågning af performance hos entreprise beredskaberne, for eksempel i forhold til en objektiv vurdering af disses indberetning af

afgangstider og andre konkrete data. Dette benyttes i dag rutinemæssigt som led i Region Sjællands controlling af ambulanceoperatørernes performance mht. responstider og andre servicemål.

Fleetmap administration

Som konsekvens af sammenlægningen af beredskaber forestår der et stort arbejde med udarbejdelse af ny talegruppestruktur og ny fleetmap for de sammenlagte beredskabers SINE-radioer. Det er beredskabernes ansvar at udarbejde og opdatere og fleetmappen. Fleetmappen skal opdateres, hver gang et beredskab ændrer på radioernes opsætning

Da vagtcentralen skal oprette og vedligeholde opsætningen af radioerne i vagtcentralssystemet kunne det være en naturlig opgave for vagtcentralen at vedligeholde en samlet fleetmap database for de fire beredskaber.

10.2. Fordele ved en centralisering af de beredskabsmæssige vagtcentralopgaver

Professionalisering af beredskab og vagtcentral

En fælles vagtcentral vil give optimale forudsætninger for at sikre et ensartet, højt kompetence- og kvalitetsniveau i vagtcentralen. Et fast mandskab i en fælles vagtcentral vil alt andet lige have nemmere ved at oparbejde rutiner og kompetencer, end et mandskab, der kun sporadisk og lejlighedsvis arbejder med opgaver i vagtcentralssammenhæng. Det faste, rutinerede mandskab må formodes at kunne give den bedste support i form af for eksempel viden om hvor man skaffer udstyr, oplysninger, mv. fra, hvordan man anvender IT-værktøjerne, hvilket modspil/medspil, der er behov for på indsatsen, mv. Den mulige gevinst understøttes af, at den fælles vagtcentral vil kunne etablere et hurtigt overblik over viden relevant for hele regionen i forhold til den samlede beredskabssituation i regionen. Yderligere er der en gevinst (hvis bemanningen i øvrigt er tilstrækkelig, herunder med mulighed for akut opnormering) i en central koordinering af mange samtidige hændelser (såsom ved en efterårs storm) kombineret med mulighed for lokal indsatsstyring. Endelig vil en fælles vagtcentral være gearet til optimal udnyttelse den fælles teknologi, som SINE muliggør.

Mere effektiv ressourceudnyttelse

Ved gennemførelse af princippet om fri disponering på tværs af beredskabsområder vil en fælles vagtcentral kunne sikre en mere effektiv ressourceudnyttelse og lavere responstider. Dette skyldes muligheden for at have bedre overblik over tilgængelige ressourcer og muligheden for at kunne udnytte de specifikke ressourcer på tværs af kommunegrænserne Dette vurderes ikke mindst at være en fordel i forhold til specielle køretøjer.

Det vurderes endvidere, at en fælles vagtcentral på sigt vil muliggøre en yderligere og mere regionsorienteret optimering af beredskabet. Konkret vurderes det, at den fælles vagtcentral vil kunne fungere som kompetent sparringspartner over for de fire beredskaber i dette optimeringsarbejde på baggrund af de statistikker og den erfaring, som den fælles vagtcentral vil kunne genere over tid.

Forbedrede responstider

Via den risikobaserede dimensionering er der allerede gjort et stort arbejde i de kommunale beredskaber for at forbedre udkaldstider og responstider. Imidlertid vurderes det, at en fælles vagtcentral i særlige situationer – når omstændighederne for den gennemførte risikobaserede dimensionering ændres akut – vil kunne bidrage med en 'dynamisk dimensionering'. Eksempler på sådanne omstændigheder kunne være når kendte veje er spærret af forskellige akutte årsager, såsom sammenstyrtninger, væltede træer, mv., og der således opstår akut behov for genberegning af kørevej. En anden situation, hvor et fælles kontrolcenter kunne medføre forbedring af udkalds-/responstider, er i forbindelse med anvendelse af strategisk udkald af

en '3. bølge beredskabsstyrke', for eksempel fra en nabokommune, til en strategisk placering – altså hvor det fælles kontrolcenter kan rykke rundt på en fælles pool af ressourcer

Bedre koordination med andre beredskabsaktører

En fælles vagtcentral vurderes at kunne forbedre muligheden for koordineret samarbejde med andre beredskabsaktører ved større hændelser.

10.3. Serviceopgaver

Ud over de beredskabsrelaterede vagtcentralopgaver vil en række serviceopgaver med fordel kunne løses af en fælles vagtcentral, ligesom det er tilfældet på nogle af de eksisterende kommunale vagtcentrale

Nødkald/tryghedsopkald/overfaldsalarmer

Håndtering af nødkald (og lignende) vil med fordel kunne løses af en fælles vagtcentral. Den primære fordel forbundet med at lægge denne opgave i en fælles vagtcentral er de rent servicemæssige gevinster, som vil følge af, at et fast mandskab oparbejder kompetencer og rutiner i forbindelse med løsning af opgaven.

Der skal i dialog med de kommunale hjemmeplejer tages stilling til, hvad der håndteres centralt henholdsvis decentralt i forbindelse med nødkald m.m., herunder overvejelser omkring mulighed for individuelle modeller (fortsat "Automatisk viderestilling vs. manuel besvarelse vs. hjemmeplejen har egen arbejdsstation"). Der skal endvidere tages stilling til, hvem der skal varetage de administrative funktioner i forbindelse med en ordningerne (opsætning/nedtagning, service, afregning).

Tekniske alarmer

Håndtering af diverse alarmer vil med fordel kunne løses af en fælles vagtcentral, specielt når der er behov for en manuel vurdering og håndtering af alarmopkaldene.

En række alarmer overvåges i dag i nogle kommuner af private underleverandører. Hvor vidt det kan betale sig at løse dem i en fælles vagtcentral afhænger af den pris de løses til på de eksisterende aftaler. En centralisering af opgaverne vil kunne højne selve serviceniveauet i opgaveløsningen

En række alarmer vil formentlig være for kommunespecifikke til hensigtsmæssigt at kunne løses af en central vagtcentral.

Flådestyring

Flådestyring af den kommunale bilpark er i arbejdsgruppens kommissorium nævnt blandt de serviceopgaver, der skal beskrives som mulige opgaver for en fælles vagtcentral.

Teknisk vil det ikke være vanskeligt at etablere et system, der muliggør en ressource- og opgavestyring for kommuner, der ønsker at vagtcentralen styrer og koordinerer anvendelsen af køretøjer, der f.eks. skal kunne bookes af kommunens medarbejdere og som løbende giver overblik over køretøjernes placering og anvendelse.

Kørselskontor

Det er i arbejdsgruppens kommissorium nævnt, at kørselskontor i forhold til madudbringning, sygekørsel m.v. kunne være blandt de serviceopgaver, der skal beskrives som mulige opgaver for en fælles vagtcentral.

For så vidt angår madudbringning vil det være teknisk muligt i vagtcentralsystemet at varetage en opgave- og ressourcestyring i forhold til de køretøjer, der foretager madudbringningen.

Med hensyn til kørselskontor i forhold til sygekørsel m.v. kan der være tale om to opgaver, *visitering/bestilling* af kørslerne og *koordinering* af kørslerne. *Visitering/bestilling* af kørslerne indebærer

modtagelse af telefoniske henvendelser fra borgere, der har behov for kørsel til læge, fysioterapeut m.m. Der skal her foretages en vurdering af, om borgeren iht. kommunens retningslinjer er berettiget til befordring og i givet fald bestilling af kørslen hos kommunens entreprenør (taxa, flextrafik eller kommunale køretøjer). Koordinering af kørslerne handler om at tilrettelægge den mest omkostningseffektive måde at gennemføre kørslerne på herunder en optimering mht. samkørsel.

Da visitationsopgaven er af en helt anden karakter og kræver andre kvalifikationer end vagtcentralens øvrige opgaver, vil det ikke være en naturlig opgave for en fælles vagtcentral. Derimod kunne det være en relevant overvejelse for kommuner, der ønsker en professionel og skarp visitation af kørselsanmodningerne, at indgå aftale herom med regionens befordringsservice, der i 2014 visiterede 412.861 sygekørsler med MoviaFlextrafik, taxa og patientbusser.

Koordinering af sygekørsler forestås normalt af kørselsentreprenøren ofte i et dertil indrettet IT-system. Hvis en kommune selv ønsker at foretage sygekørslerne i egne køretøjer – eller hvis den valgte entreprenør ikke selv kan levere den nødvendige IT-understøttelse - vil det være teknisk muligt at foretage kørselskoordineringen i vagtcentralsystemet, evt. efter en mindre tilføjelse i dette.

Servicetelefon

Da denne opgave består i at modtage opkald uden for kommunernes normale åbningstid vil en placering på den fælles vagtcentral indebære en aflastning og/eller serviceforbedring af den kommunale administration samtidig med, at opgaven kan udfylde en ledig kapacitet i en døgnbetjent vagtcentral. Fordelene ved at lægge denne opgave ind i en fælles vagtcentral kan også bestå i en professionalisering af det mandskab, der besvarer kaldene og dermed alt andet lige en forbedring af den service, som borgeren vil modtage. En afledt fordel, der kan opnås ved denne model (som allerede i dag realiseres i en række kommuner) er, at man ved særlige hændelser i en kommune kan oprette et specialnummer, som borgeren automatisk henvises til ved opkaldet til kommunens hovednummer. Dette vil kunne aflaste kommunens medarbejdere i disse særtilfælde.

Samdrift af en servicetelefon i en fælles vagtcentral vil kunne medføre nedbringelse af omkostninger i de kommuner, der allerede i dag håndterer en servicetelefonopgave (servicetelefon). For de kommunale beredskaber, der endnu ikke håndterer servicetelefon må det antages at være billigere at tilslutte sig en fælles løsning, end at skulle starte og vedligeholde en selv.

Opgavens løsning forudsætter, at vagtcentralen har adgang til relevant 'Lokal kendskab', herunder vedligeholdte kommunale navne-/telefonlister.

11. Modeller for etablering og drift af en fælles vagtcentral

Der er i dette afsnit opstillet tre hovedmodeller for etablering og drift af en central vagtcentral.

Entreprismodellen indebærer, at opgaven konkurrenceudsættes gennem et fælles udbud med henblik på indgåelse af kontrakt med en privat eller kommunal entreprenør. Det må antages, at en kommune iht. Beredskabslovens §13 vil kunne afgive tilbud på opgaven og efterfølgende indgå kontrakt med de fire beredskaber herom.

Selskabsmodellen indebærer, at de fire beredskaber iht. styrelseslovens §60 etablerer et selvstændigt selskab og overdrager ansvaret for vagtcentralopgaven til dette selskab.

Samlokaliseringsmodellen bygger på, at de 4 beredskaber bevarer ansvaret for opgaveløsningen men aftaler at benytte fælles lokale- og tekniske faciliteter evt. sammen med regionen.

Inden for selskabsmodellen eller samlokaliseringsmodellen vil det være muligt at konkurrenceudsætte opgaven helt eller delvist evt. ved at opdele et udbud i delkontrakter eller/og ved at videreføre nuværende kontrakter med Falck i den resterende del af kontraktperioden med efterfølgende udbud. Der vil således kunne dannes varianter af begge hovedmodeller. Det vil endvidere i begge modeller være muligt at etablere et samarbejde med regionen om drift af vagtcentralen.

Det forudsættes i alle tre modeller, at der ikke skal foretages fælles investeringer i lokaler og udstyr, men at der indgås aftale med regionen eller en kommune om at være "vagtcentralvært". Det forudsættes, at vagtcentralen fysisk er samlet ét sted og anvender et IT-system, der kan sikre et samlet overblik over og en fri disponering af beredskabsressourcerne. Under disse forudsætninger vil alle tre modeller kunne bidrage til at opnå de opstillede målsætninger om styrket kvalitet, bedre kapacitetsudnyttelse og fleksibilitet, jf. afsnit 6.1.

Det forudsættes endvidere, at den nye vagtcentral skal være driftsklar 1. januar 2016.

11.1. Entreprisemodellen

De fire beredskaber kan vælge at indgå kontrakt med en privat eller kommunal entreprenør om drift af en central vagtcentral. Der kan i udbudsbetingelserne stilles krav om en bestemt fysisk placering af vagtcentralen f.eks. sammen med regionens AMK-Vagtcentral. Med henblik herpå vil det være hensigtsmæssigt, at udbuddet alene omfatter bemanningen på vagtcentralen, mens vagtcentrallokale og udstyr stilles til rådighed af beredskaberne, f.eks. på AMK-Vagtcentralen efter aftale med regionen.

Kontrakt kan indgås på grundlag af et samlet fælles udbud. Såfremt kontraktsummen ikke overstiger tærskelværdien på 1,542 mio.kr. vil en aftale om vagtcentraldrift muligvis kunne indgås uden udbud efter forhandling med en af de nuværende vagtcentralentreprenører (Falck og kommuner), jf. afsnit 7.

Et samlet fælles udbud forudsætter – såfremt en løsning skal være klar den 1. januar 2016 - at vagtcentraldriften frigøres fra de nuværende kontrakter med Falck, som har forskellig udløbsdato, således at opgaven kan tildeles den tilbudsgiver, der har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud. Det må imidlertid anses for tvivlsomt, om et samlet udbud kan gennemføres, så vagtcentralen kan være i drift 1. januar 2016 – især hvis det skal være muligt for andre end Falck at afgive tilbud. Det er endvidere usikkert om den besparelse, der vil kunne opnås ved at forhandle vagtcentralfunktionen ud af kontrakterne, vil stå mål med den udgift, der vil være forbundet med et udbud af opgaven.

En midlertidig løsning kunne være at lade Falck overtage vagtcentraldriften for alle fire beredskaber, dvs. også i de kommuner, der ikke i dag har aftale med Falck herom. En forhandlet udvidelse af de nuværende

kontrakter vil formentlig være lovlig, såfremt den samlede kontraktsum, der udvides med, ikke overstiger tærskelværdien på 1,542 mio.kr. I den forbindelse kan kontraktperiodens længde blive afgørende. En mulighed vil være at udvide kontrakterne for en kort periode med henblik på at få tid til at forberede og gennemføre et samlet udbud.

Ved en konkurrenceudsættelse af opgaven kan der udarbejdes kontrolbud med henblik på at konstatere, hvad der er økonomisk mest fordelagtigt – at indgå kontrakt med den vindende tilbudsgiver eller at løse opgaven i kommunalt regi. Eventuelt kan de beredskaber, der råder over en døgnbemandet vagtcentral give bud på opgaven.

Organisation

Det overlades i denne model til entreprenøren at organisere vagtcentralopgaven, herunder at ansætte det nødvendige personale. Såfremt den udbudte kontrakt indebærer, at entreprenøren skal overtage de eksisterende vagtcentraler vil medarbejderne iht. lov om virksomhedsoverdragelse være sikret overgang til entreprenøren. Er det derimod kun de egentlige beredskabsrelaterede vagtcentralopgaver, der indgår i udbuddet, vil virksomhedsoverdragelsesloven ikke umiddelbart være gældende.

Økonomi

Såfremt der indgås et fælles udbud vil det være naturligt, at de fire beredskaber indgår en fælles kontrakt med den valgte entreprenør. Det vil skulle aftales hvilken af beredskaberne, der foretager den nødvendige controlling af kontrakten.

Beredskabsopgaverne vil formentlig være så sammenlignelige, at de fire beredskabers andel af kontraktsummen kan fastsættes i forhold til befolkningstallet i beredskabsområderne.⁸

De serviceopgaver, der ønskes udført af de enkelte kommuner, vil derimod være af forskellig karakter og omfang. Det er derfor formentlig mest hensigtsmæssigt, at aftaler om serviceopgaver for de enkelte kommuner indgås direkte mellem entreprenøren og kommunen på forretningsmæssige vilkår.

Implementering

Efter en evt. beslutning om et fælles udbud skal der udarbejdes et udbudsmateriale og der skal gennemføres en udbudsproces ligesom den valgte entreprenør skal have tid til at organisere opgaven.

Selv om nye udbudsregler giver mulighed for en forenklet og forholdsvis hurtig udbudsproces (se afsnit 6) vil det være en meget stor udfordring at nå et udbud med henblik på driftsstart 1. januar 2016. Det kan derfor være relevant at overveje en midlertidig løsning som skitseret ovenfor.

Fordele og ulemper ved entreprisemodellen

Fordele:

- En entreprenør, der har ansvaret for den samlede vagtcentraldrift, vil have gode muligheder for at tilrettelægge en effektiv drift
- Vagtcentralpersonalet vil have ensartede ansættelsesvilkår og entydige referenceforhold
- Konkurrence om opgaven kan betyde reducerede omkostninger

Ulemper:

- Det vil tidsmæssigt være vanskeligt at udbyde en kontrakt med driftsstart 1. januar 2016

⁸ KL's notat af 29.10.2014 om Opgaver og økonomi i de nye beredskaber indeholder nogle eksempler på, hvordan en finansieringsmodel kan tilrettelægges.

- Det vil næppe være realistisk at lade serviceopgaver indgå i udbuddet, da det vil være en omfattende og tidskrævende opgave at specificere alle serviceopgaver for kommunerne.
- Efterfølgende forhandling med entreprenøren om supplerende serviceopgaver vil være uden for reel konkurrence, såfremt de ønskes placeret på vagtcentralen.

11.2. Selskabs-modellen

Bestyrelserne for de 4 beredskaber kan vælge at etablere et fælles vagtcentralselskab. Dette kan f.eks. ske i form af et interessentskab, der er den mest anvendte selskabsform inden for den kommunale verden. Etablering af et interessentskab kræver ikke en ansvarlig indskudskapital, da interessenterne – i dette tilfælde de 4 beredskabsselskaber – hæfter solidarisk for interessentskabets forpligtelser.

Tilsynsmyndigheden vil sandsynligvis skulle godkende, at de fire beredskaber overdrager ansvaret for vagtcentralopgaven til selskabet iht. styrelseslovens §60.

Organisation

I selskabsmodellen er den fælles vagtcentral en selvstændig juridisk enhed med egen bestyrelse og daglig ledelse. Bestyrelsen sammensættes af personer udpeget af bestyrelserne for de fire beredskaber. De fire beredskaber afgiver kompetence til vagtcentralselskabets ledelse.

Bestyrelsen ansætter en leder (vagtcentralchef), der er driftsansvarlig med reference til vagtcentralselskabets bestyrelse samt ansætter det nødvendige personale. Nuværende vagtcentralpersonale i kommunerne vil være sikret overgang til den nye vagtcentral iht. lov om virksomhedsoverdragelse.

Bestyrelsen kan vælge at overtage og videreføre eksisterende aftaler med Falck ligesom man kan beslutte helt eller delvist at udbyde vagtcentraldriften. Vælges selskabsmodellen med de dermed forbundne omkostninger vil udlicitering af vagtcentralopgaven dog næppe blive aktuel.

Økonomi

Vagtcentralselskabet skal have sit eget budget og regnskab, der afhængig af vedtægternes formulering skal godkendes af de fire beredskabers bestyrelser. Budgettet for de beredskabsmæssige opgaver skal tilvejebringes af de fire beredskaber.

Beredskabsopgaverne vil formentlig være så sammenlignelige, at de fire beredskabers bidrag til vagtcentralens budget kan fastsættes i forhold til befolkningstallet i beredskabsområderne.⁹

De serviceopgaver, der ønskes udført af de enkelte kommuner, vil derimod være af forskellig karakter og omfang. Det foreslås, at aftaler om serviceopgaver for de enkelte kommuner indgås direkte mellem selskabet og kommunen på forretningsmæssige vilkår.

Det kan i vedtægterne bestemmes, at vagtcentralselskabet på forretningsmæssige vilkår kan indgå aftaler med de enkelte kommuner om udførelse af servicemæssige opgaver.

Der skal mellem selskabets bestyrelse og vagtcentralværten indgås en aftale om vilkårene for benyttelse af vagtcentralens lokaler og udstyr.

Der kan indgås aftale med en af de deltagende kommuner om at være regnskabsførende. Budget og regnskab skal godkendes af de fire beredskaber.

⁹ KL's notat af 29.10.2014 om Opgaver og økonomi i de nye beredskabsenheder indeholder nogle eksempler på, hvordan en finansieringsmodel kan tilrettelægges.

Implementering

Etablering af et vagtcentralselskab, der kan stå for driften af en fælles vagtcentral fra 1. januar 2016 vil være en stor udfordring pga. den korte tid. Efter at beslutning herom er truffet, skal tilsynsmyndighedens godkendelse indhentes, og der skal sammensættes en bestyrelse, ansættes vagtcentralchef og andet personale samt tilvejebringes et budgetmæssigt grundlag for driften. Endvidere skal der tages stilling til, hvordan der skal forholdes med de eksisterende kontrakter med Falck. Der skal endvidere tages stilling til, hvorledes der skal forholdes med de serviceopgaver, der udføres af de nuværende vagtcentraler.

Såfremt selskabsmodellen vurderes som værende den bedste løsning kunne en mulighed være at starte med en samlokaliseringsmodel (se beskrivelsen heraf) og så senere fusionere aktiviteterne til et vagtcentralselskab.

Fordele og ulemper ved selskabsmodellen

Fordele:

- Et vagtcentralselskab med egen ledelse (bestyrelse og vagtcentralchef) og personale vil give gode muligheder for tilrettelæggelse af en effektiv drift.
- Der vil kunne indgås aftaler direkte mellem vagtcentralselskabet og kommuner om udførelse af serviceopgaver på forretningsmæssige vilkår.
- Vagtcentralpersonalet vil have ensartede ansættelsesvilkår og entydige referenceforhold

Ulemper:

- Et nyt selskab med egen bestyrelse, ledelse, budget og regnskab vil have nogle administrative grundomkostninger.
- Vagtcentralmedarbejderne vil have vanskeligt ved at fastholde/udvikle en tilknytning til de operative beredskaber.
- Tidsmæssigt vil et selskab næppe kunne etableres og være driftsklar inden 1. januar 2016

11.3. Samlokaliseringsmodellen

Et samarbejde mellem de 4 nye beredskaber om drift af en fælles vagtcentral vil under visse forudsætninger kunne ske uden tilsynsmyndighedens godkendelse. Hvis beredskaberne ikke overdrager ansvaret for vagtcentralopgaven men samarbejder om at løse den under fastholdelse af ansvaret inden for eget beredskabsområde, vil kriterierne for at anvende styrelseslovens §60 ikke være til stede, da der ikke sker en indskrænkning af de enkelte selskabers beføjelser med hensyn til opgaveløsningen.

Samlokaliseringsmodellen bygger på, at beredskaberne aftaler at placere deres vagtcentral samme sted, anvender samme IT-system og samarbejder om bemanningen. Placeringen kan være sammen med regionens AMK-Vagtcentral.

Beredskaberne kan vælge at videreføre eksisterende aftaler med Falck, ligesom man kan beslutte helt eller delvist at udbyde vagtcentraldriften.

Der kan tænkes følgende varianter af samlokaliseringsmodellen:

- De fire beredskaber bemander vagtcentralen med eget personale.
- Vagtcentralen bemandes med personale fra en ekstern operatør.
- Vagtcentralen bemandes af en kombination af personale fra ekstern operatør og fra beredskaberne

Organisation

I samarbejdsmodellen etableres der ikke en selvstændig juridisk enhed. Samarbejdsmodellen kan sammenlignes med det driftspartnerskab, der i 2010 blev etableret omkring regionens AMK-Vagtcentral i Slagelse (se afsnit 12).

Bemandingen af den fælles vagtcentral vil kunne tilvejebringes ved, at de 4 beredskaber bidrager med ressourcer i form af personale eller finansiering forhold til omfanget af de opgaver, der skal løses for beredskabet.

Der vil skulle indgås aftale mellem de fire beredskaber om tilrettelæggelsen af det daglige samarbejde herunder planlægningen af vagtcentralpersonalets arbejdstider og der vil skulle foretages en økonomisk udligning i forhold til beredskabernes bemanding af vagtcentralen.

Det bør udpeges en daglig leder/koordinator, som med reference til de 4 beredskabschefer foretager den daglige arbejdstilrettelæggelse/vagtplanlægning. Der bør endvidere etableres et forum, hvor de 4 beredskabschefer sammen med de øvrige operatører på vagtcentralen og vagtcentralens ejer kan drøfte og tage stilling til tværgående problemstillinger af teknisk og organisatorisk karakter.

Hvis der i større omfang skal løses serviceopgaver for kommunerne, hvor et kendskab til lokale forhold og aftaler kan være væsentlig, vil det formentlig være hensigtsmæssigt med en geografisk fordeling af opgaverne mellem vagtcentralens medarbejdere.

Økonomi

Økonomien i en samlokaliseringsmodel bygger på, at hver af de fire beredskaber bidrager med ressourcer svarende til de opgaver, der løses for beredskabsenheden. Det vil være hensigtsmæssigt at sondre mellem beredskabsopgaver, der løses fælles af de fire beredskaber og serviceopgaver, der udføres for kommunerne.

De beredskabsmæssige vagtcentralopgaver vil formentlig være så sammenlignelige, at størrelsen af beredskabernes ressourcebidrag kan fastsættes i forhold til befolkningstallet i beredskabsområderne.

Bidraget kan ydes i form af, at beredskabet stiller med mandskab til vagtcentralen eller det kan ske i form af et finansielt bidrag. For beredskaber, der har kontrakt med Falck, som omfatter løsning af vagtcentralopgaver, kan kontrakten indgå som en del af beredskabets ressourcebidrag. Falcks disponenter, vil således skulle indgå i den samlede bemanding af vagtcentralen.

Baseret på erfaringerne fra Falcks bemanding af vagtcentralen vurderes det, at én til to disponenter i dagtid og én om natten er tilstrækkelig til at håndtere 112 og ABA alarmer. Samlet svarer det til en bemanding på 6 - 10 årsværk afhængig af hvor mange administrative opgaver af beredskabsmæssig karakter, der skal løses i dagtiden. Hvis vagtcentralen i væsentligt omfang skal løse serviceopgaver for kommunerne, vil bemandingen skulle være større. Bemandingen er baseret på, at der på vagtcentralen er et andet personale om natten, således at den vagthavende branddisponent ikke sidder alene.

Serviceopgaverne vil være af forskellig karakter og omfang. Der vil derfor skulle laves en finansieringsmodel baseret på en analyse af de serviceopgaver, der udføres af de nuværende vagtcentraler, og som ønskes overført til den ny fælles vagtcentral¹⁰. Da det er de nye beredskaber, der i samlokaliseringsmodellen har ansvaret for vagtcentralopgaven og bidrager med de nødvendige ressourcer hertil, vil afregning for

¹⁰ KL's notat af 29.10.2014 om Opgaver og økonomi i de nye beredskabsenheder indeholder nogle eksempler på, hvordan en finansieringsmodel kan tilrettelægges.

serviceopgaver være et anliggende mellem den enkelte beredskabsenhed og den kommune, der ønsker serviceopgaven udført.

Der skal mellem de fire beredskaber og vagtcentralejeren indgås en aftale om vilkårene for benyttelse af vagtcentralens lokaler og udstyr.

Implementering

En fælles vagtcentral efter samlokaliseringsmodellen vil realistisk kunne være driftsklar 1. januar 2016 under forudsætning af, at den etableres i eksisterende lokaler, der er indrettet til formålet f.eks. regionens AMK-Vagtcentral og at der træffes beslutning herom medio 2015. Det vil være muligt at tilrettelægge en faseopdelt idriftsættelse f.eks. således, at der f.eks. startes med overflytning af nuværende aktiviteter og personale på vagtcentralerne i Roskilde og Næstved, der kan udgøre grundstammen i bemanningen sammen med det personale fra Falck, der allerede i dag varetager vagtcentralopgaven for en række kommuner. Efterfølgende kan bemanningen suppleres eller reduceres efter behov afhængig af opgavemængden og en evt. udfasning/udvidelse af kontrakterne med Falck eller andre operatører.

Såfremt en eller flere af de nye beredskaber – evt. som et fælles udbud - beslutter at udbyde redningsberedskabet kan dette ske med eller uden vagtcentralopgaven. Eller der kan gennemføres et fælles udbud alene af vagtcentralopgaven. Såfremt vagtcentraldriften udbydes sammen med redningsberedskabet bør dette ske som en særskilt delaftale.

I et evt. udbud af vagtcentraldrift bør der stilles krav om, at disponeringen sker fra beredskabernes fælles vagtcentral. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at udbuddet alene omfatter bemanningen på vagtcentralen, mens beredskaberne selv stiller vagtcentrallokale og udstyr til rådighed evt. efter aftale med regionen på AMK-Vagtcentralen.

Resultatet af et udbud af redningsberedskabet med eller uden vagtcentraldrift vil formentlig først kunne foreligge i løbet af 2016. Der er imidlertid ikke noget i vejen for, at en samlokaliseret vagtcentral etableres pr. 1. januar 2016 med udgangspunkt i de eksisterende vagtcentralressourcer, og at bemanningen først senere overgår til den vindende tilbudsgiver.

Fordele og ulemper ved samlokaliseringsmodellen

Fordele:

- Der skal ikke etableres et nyt selskab med egen bestyrelse og ledelse m.v.
- Beredskaberne bevarer en direkte indsigt i og indflydelse på opgaveløsningen i vagtcentralen og vagtcentralmedarbejderne vil kunne bevare tilknytningen til de operative beredskaber.
- Der er mulighed for stor fleksibilitet mht. opgaveportefølje og implementeringstakt, herunder fortsættelse af eksisterende kontrakter/indgåelse af nye kontrakter med eksterne operatører (f.eks. Falck)

Ulemper:

- En effektiv drift forudsætter et godt samarbejde mellem de fire beredskaber
- Vagtcentralens personale vil have forskellig ansættelsesmæssig reference
- Aftaler om udførelse af serviceopgaver for kommunerne vil skulle indgås af beredskabernes bestyrelser uden sikkerhed for, at det sker på forretningsmæssige vilkår.

12. Fælles vagtcentral i samarbejde med regionen

Dette afsnit indeholder en beskrivelse af mulighederne for et samarbejde med regionen om fælles udnyttelse af AMK-Vagtcentralens lokaler og IT-systemer, herunder organisatoriske og økonomiske modeller herfor. Endvidere er de økonomiske konsekvenser for de fire beredskaber beskrevet. Beskrivelsen tager udgangspunkt i en samlokaliseringsmodel, men vil også med tilpasninger kunne anvendes i en selskabsmodel eller en entreprenørmodel.

Region Sjælland har i dag en AMK-Vagtcentral, der er en del af Præhospitalt Center (PHC), og som er beliggende på Slagelse Sygehus. Efter planen skal den flyttes til Næstved Sygehus i forbindelse med at der frigøres lokaler som følge af den nye sygehusplan i perioden 2016 – 2020.

AMK-Vagtcentralen betjener primært ambulancetjenesten og rummer desuden den sundhedsfaglige visitation af 112-kald og akut medicinsk koordinationscenter (AMK). Den tekniske disponering af ambulancer og andre præhospitale enheder udføres af personale fra ambulanceentreprenørerne pt. Falck og Roskilde Brandvæsen. Vagtcentralen rummer endvidere Falcks branddisponering for de kommuner, der har kontrakt herom med Falck.

AMK-Vagtcentralen består af to redundante og fysisk adskilte vagtcentraler, hvilket betyder, at driften kan fortsætte selv om den ene vagtcentral bliver ramt af nedbrud.

Regionen har tilbudt, at en fælles vagtcentral for de 4 kommunale beredskaber kan samlokaliseres med AMK-Vagtcentralen i Slagelse fra 1. januar 2016 og senere i Næstved.

12.1. Organisering af samarbejdet

Samarbejdet mellem kommunerne og regionen om drift af en fælles vagtcentral vil kunne organiseres som et driftspartnerskab i lighed med samarbejdet mellem regionen og ambulanceentreprenørerne.

I perioden 2010 – 2016 omfatter driftspartnerskabet omkring AMK-Vagtcentralen i Slagelse 3 operatører, der disponerer sine enheder fra vagtcentralen nemlig Falck, Roskilde Brandvæsen og regionen selv. De kontrakter på ambulancetjeneste, som regionen indgår efter udbud, omfatter også disponeringsopgaven, og ambulanceoperatørerne er inden for deres respektive områder ansvarlig for, at de fastsatte servicemål (bl.a. responstider) overholdes.

Operatørerne bemander vagtcentralen med tekniske disponenter i forhold til aktiviteten i deres beredskabsområder, men der kan aftales et samarbejde om vagtbemandingen f.eks. om natten, ligesom det kan aftales, at en operatørs enheder disponeres af en anden operatør. Således har regionen ikke selv tekniske disponenter men har aftalt, at disponeringen af regionens 2 akutbiler varetages af en anden operatør. Sådanne aftaler ændrer dog ikke ved, at ansvaret for den samlede opgaveløsning ligger hos den operatør, der har ansvaret for det pågældende beredskabsområde.

Fra 2013 indgår Falcks branddisponenter i bemanningen på AMK-Vagtcentralen, hvor de varetager vagtcentralopgaver for en række kommuner.

Der er på AMK-Vagtcentralen etableret et driftsforum, der koordinerer arbejdet på vagtcentralen mellem operatørerne

12.2. Økonomisk model

Den økonomiske model i en aftale mellem de 4 beredskaber og regionen foreslås baseret på et omkostningsfordelingsprincip, således at omkostningerne ved drift af lokaler, IT-systemer, forbrug (el, vand, varme m.v.) samt service (rengøring, kantine m.v.) fordeles mellem brugerne af vagtcentralen i

forhold til det antal betjeningspladser, som brugerne disponerer over, og det antal medarbejdere, der har fast arbejdsplads i huset.

Der beregnes ikke husleje for benyttelse af vagtcentralfaciliteterne ligesom der ikke beregnes bidrag til afskrivning af de investeringer regionen har foretaget i vagtcentralens IT-systemer og tekniske anlæg.

Den skitserede model har været drøftet med Præhospitalt Center, der driver AMK-Vagtcentralen. Der må dog tages forbehold for regionens godkendelse af de endelige beregninger. De nærmere vilkår for beredskabernes benyttelse af vagtcentralen, herunder betalingen herfor, vil skulle fastlægges i en aftale mellem de fire redningsberedskabers bestyrelser og Regionen.

Etableringsudgifter

Etableringsudgifter til vagtcentralen og dens systemer og tekniske anlæg er afholdt af Region Sjælland og indgår ikke i beregningen af de årlige driftsudgifter. Vagtcentralens eksisterende systemer vurderes at være velegnede og tilstrækkelige til at opfylde behovet i forbindelse med modtagelse af 112-alarmer og disponering af og kommunikation med brandkørertøjer. Alle systemer er dubleret og garanterer derfor en sikker drift. Systemerne vil løbende blive vedligeholdt og opdateret af regionen.

Såfremt der ønskes tilkøbt supplerende funktioner eller systemer, der alene vil blive anvendt af brandberedskaberne - f.eks. i forbindelse med aftale om udførelse af ikke beredskabsmæssige serviceopgaver for kommunerne - forudsættes de hermed forbundne etablerings- og driftsudgifter afholdt særskilt. Endvidere kan der blive tale om udgifter i forbindelse med opkobling af ABA-alarmer til den nye vagtcentral. Dette vil dog være udgifter, der under alle omstændigheder vil skulle afholdes i forbindelse med etablering af en fælles vagtcentral uanset beliggenheden heraf.

Fordelingsnøgle for driftsudgifter.

Der foreslås anvendt forskellige fordelingsnøgler afhængig af, hvor meget benyttelsen af de forskellige faciliteter skønnes at udgøre i forhold til Præhospital Centers udgifter hertil.

Vagtcentral-IT omfatter årlige driftsudgifter til dedikeret vagtcentral-IT samt den generelle IT-service og support, der ydes af regionens Koncern IT, samt servicekontrakter på vagtcentralens tekniske anlæg (nødstrømsanlæg og installationer)

Udgifterne foreslås fordelt i forhold til antallet af arbejdspladser i vagtcentralen, der er tilsluttet de respektive systemer og services, som benyttes af henholdsvis ambulancetjenesten og brandtjenesten. Der er 5 arbejdspladser, der er tilsluttet systemerne til radiokommunikation i SINE-nettet (ICSS og radiodispatch) og 10 arbejdspladser, der er tilsluttet disponeringssystemet.

Det forudsættes, at der pr. 1.1.2016 er 2 brand-arbejdspladser, der er tilsluttet radiokommunikation og disponeringssystem. Branddelens bidrag til omkostningerne beregnes derfor som 2/5 af de samlede årlige driftsudgifter til radiokommunikation og 2/10 af driftsudgifterne til disponeringssystemet og udgifterne til service på tekniske anlæg og installationer. Præhospital Centers udgifter til telefoni og internet foreslås fordelt i forhold til antal arbejdspladser med telefon og internet, hvilket betyder, at branddelens bidrag kan beregnes til 2/56 af centerets udgifter.

Vagtcentral-IT	Årlig driftsudgift	Fordelingsnøgle pr. arbejdsplads	Bidrag pr. plads	Bidrag for 2 pladser
ICCS/SINE	379.000	1/5	75.800	151.600
Radiodispatch	42.000	1/5	8.400	16.800
Disponeringssystem	206.000	1/10	20.600	41.200

IT-vedligeh. og support		Fast beløb	30.000	60.000
Telefon og internet	200.000	1/56	3.571	7.142
Service tekniske anlæg	62.000	1/10	6.200	12.400
I alt				289.142

Personalerelaterede udgifter omfatter de omkostninger, der relaterer sig til det personale, der har deres arbejdsplads i huset. Det er PHC's politik er, at alle med arbejdsplads i huset uanset ansættelsestilknytning har adgang til de samme faciliteter og services.

Det er i beregningerne forudsat, at 10 medarbejdere vil blive tilknyttet vagtcentralens branddel. Herefter vil der være 103 medarbejdere med arbejdsplads i huset, jf. oversigten nedenfor. Under den forudsætning vil branddelens bidrag være 10/103 af de årlige udgifter.

De udgifter, der fordeles efter den nøgle, er rengøring og anden service ydet af regionens Koncern Service samt udgifter til kantinevarer m.v.

Det forudsættes ikke nogen væsentlig belastning af PHC's konto for kontorholdsudgifter (herunder fotokopiering m.v.) Da det formentlig vil være hensigtsmæssigt at beredskabernes medarbejdere får adgang til at benytte centerets kontorfaciliteter (fotokopiering m.m.) foreslås indregnet et skønsmæssigt ansat bidrag pr. år på 300 kr.

Der ikke beregnet en fordelingsnøgle i relation til ejendommen og dens drift, f.eks. el, vand og varme, snerydning af parkeringspladser m.v. Der foreslås dog fastsat et skønsmæssigt ansat beløb på 1.000 kr. årligt som bidrag hertil.

Personale med fast arbejdsplads i huset:

PHC-ledelse og medarbejdere (omregnet til fuld tid)	63
Konsulentansatte læger (omregnet til fuld tid)	6
Paramedicinere (omregnet til tid på vagtcentral)	6
Tekniske disponenter til ambulance	18
Tekniske disponenter til brand	10
I alt:	103

Personalerelaterede udgifter	Årlig udgift	Fordelingsnøgle pr. medarbejder	Bidrag pr. medarbejder	Bidrag for 10 medarbejdere
El, vand, varme m.m.		skøn		1.000
Rengøring /service	400.000	1/103	3.883	38.830
Personale service (kantinevarer m.m.)	60.000	1/103	583	5.830
Kontorhold		skøn		300
I alt				45.960

12.3. Økonomiske konsekvenser for beredskaberne.

Der er foretaget en beregning af, hvilke omkostninger de fire nye beredskaber vil få til drift af en samlokaliseret regional-kommunal vagtcentral fra 1. januar 2016. Beregningerne er baseret på, at vagtcentralen placeres i Region Sjællands nuværende AMK-Vagtcentral i Slagelse ved anvendelse af de

eksisterende fysiske faciliteter og IT-systemer. Det er forudsat, at vagtcentralen skal håndtere alle 112-opkald og alle ABA-alarmer i de fire beredskabsområder.

Beregningerne bygger dimensioneringsmæssigt på den forudsætning, at branddisponering i alle de fire beredskabsområder kan ske fra 2 arbejdspladser, der bemannes med 2 disponenter i dagtiden og 1 disponent om natten.

Falck varetager i dag vagtcentralfunktionen for 6 kommuner (+Snertinge og Hårlev brandstationer). Befolkningmæssigt svarer det til omkring 1/3 af de fire beredskabsområder (inkl. Tåstrup, Ishøj og Vallensbæk). Vagtcentralfunktionen varetages fra 1 arbejdsplads af 6 medarbejdere, der er minimumsbemanningen for en døgnbemandet vagtcentral. I Gartner rapporten¹¹ forudsattes, at en døgnbemandet vagtcentral ville kræve 6 medarbejdere på skift.

Det foreslås, at der tages udgangspunkt i en bemanning på i alt 10 medarbejdere. Den endelige dimensionering er dog afhængig af, hvilke overenskomster der anvendes og hvilke kutyper og lokalaftaler, der i øvrigt vil være gældende. Det er forudsat at den daglige ledelse varetages af én af de 10 medarbejdere med ledelsesmæssig støtte fra ét af beredskaberne.

Hvis det forudsættes, at udgiften til en erfaren vagtcentralmedarbejder er 500.000 kr. pr. år (inkl. afløsning under sygdom m.m.) vil beredskabernes årlige udgift til bemanning være på 5 mio. kr.

Hertil kommer et årligt bidrag til regionen til forholdsmæssig dækning af AMK-Vagtcentralens driftsudgifter, der ovenfor er opgjort til ca. 335.000 kr.

De fire beredskabers samlede udgift til drift af en samlokaliseret vagtcentral vil således udgøre ca. 5.335.000 kr. årligt.

Hvis udgifterne deles mellem de fire beredskaber i forhold til befolkningstallet i beredskabsområderne, vil det betyde følgende omtrentlige fordeling:

Beredskab Østsjælland: 1.867.000 kr., Brand og Redning Vestsjælland: 1.670.000 kr., Midt- og Sydsjællands Brand og Redning: 1.152.000 kr., Lolland-Falster Brandvæsen: 614.000 kr.

Arbejdsgruppen har ikke foretaget beregninger af, hvorledes disse udgifter forholder sig til de nuværende udgifter i de 20 kommuner til løsning af vagtcentralopgaven. Dette vil forudsætte specificerede regnskabstal for de nuværende kommunale vagtcentraler samt en vurdering af, hvor stor del af den samlede betaling som vagtcentralopgaven udgør i de 6 kommuner, der har kontrakt med Falck.

Det er dog arbejdsgruppens vurdering, at en samlokaliseret vagtcentral vil være omkostningsneutral eller muliggøre besparelser i alle de fire nye beredskaber. Størst vil besparelserne være i de beredskabsområder, hvor der i dag er døgnbemandede vagtcentraler (Beredskab Østsjælland og Midt- og Sydsjællands Brand og Redning).

For Brand og Redning Vestsjælland vil deltagelse i en fælles vagtcentral som minimum være omkostningsneutral. Et eventuelt besparelses provenu afhænger af, hvilke tekniske løsninger der vælges med hensyn til opkobling af ABA-alarmer og udkaldesystemer (pagere m.m.) på vagtcentralen. Udgifterne til beredskabsområdets vagtcentraler er i 2013 opgjort til 1,7 mio.kr.¹² Hertil kommer lønudgifter

¹¹ "Fælles vagtcentraler i det kommunale beredskab, 2008", side 41. Rapport udarbejdet af konsulentfirmaet Gartner for KL, K-17 og SINE-sekretariatet

¹² "Økonomisk analyse af beredskaberne inden sammenlægning", Brand og Redning Vestsjællands hjemmeside.

(lønandele, løntillæg m.m. til beredskabsmedarbejdere, der overvåger/servicerer vagtcentralen), hvilket er estimeret til knap 600.000 kr., dvs. i alt 2,3 mio.kr. Størstedelen af disse udgifter vedrører leasing- og serviceafgifter på vagtcentraludstyr, som ikke længere vil være nødvendige ved en tilslutning til den fælles vagtcentral. Der vil dog fortsat skulle afholdes udgifter til vedligeholdelse af pagere m.m. samt til telefonlinjer, og der vil være engangsudgifter i forbindelse med omkobling af ABA-alarmer og udkaldesystemer.

I de beredskabsområder, hvor vagtcentralopgaven udgør en del af den samlede kontraktbetaling til Falck, vil besparelserne være afhængig af en genforhandling af de nuværende kontrakter. Det gælder hele Lolland- Falster Brandvæsen, dele af Brand og Redning Vestsjælland (Holbæk kommune og Snertinge brandstation) samt Greve, Solrød og Køge kommuner og brandstationen i Hårlev).

Indtægter fra automatiske brandalarmer

De kommunale beredskabs nuværende indtægter i form af abonnementsafgifter for overvågning af ABA-alarmer vil kunne bibeholdes i de fire nye beredskaber. Det er beregnet, at disse udgør omkring 9,1 mio.kr. samlet for de fire beredskaber. Antallet af alarmanlæg og de årlige indtægter ved vagtcentralernes overvågning heraf fremgår af nedenstående skema:

	Antal anlæg	Årlig indtægt
Beredskab Østsjælland	717	3,2 mio.kr.
Vestsjællands Brand og Redning	534	2,8 mio.kr.
Midt- og Sydsjællands Brand og Redning	343	1,9 mio.kr.
Lolland Falster Brandvæsen	203	1,2 mio.kr.
Samlet	1.797	9,1 mio.kr.

Tallene i skemaet er indsamlet fra de fire beredskaber og fra Falck og omfatter både anlæg, hvor afgiften opkræves af det kommunale beredskab og alarmer, hvor afgiften opkræves af Falck. I nogle kommuner, der har kontrakt med Falck om vagtcentralopgaven, opkræves afgiften af Falck som en del af brandkontrakten. Ved en genforhandling af kontrakterne med Falck vil de afgifter, der i dag tilgår Falck, kunne tilgå i de nye beredskaber.

Ved bedømmelse af tallene skal man være opmærksom på, at

- Tallene skal betragtes som cirkatal, da de ikke er opgjort på samme tidspunkt.
- Der indgår alarmanlæg i kommunale bygninger, hvor der ikke opkræves afgift
- Størrelsen på den årlige afgift varierer fra kommune til kommune
- Der gives ofte rabat ved flere anlæg i samme bygning

Overgangsøkonomi

Det er ved beregning af udgifterne til en samlokalisert vagtcentral ikke taget hensyn til, at Falck iht. kontrakter med en række kommuner i dag varetager vagtcentralfunktionen i omkring 1/3 af de samlede beredskabsområder. Disse kontrakter har forskelligt udløb i perioden fra 2016 til 2019.

Hvis de nuværende aftaler med Falck om vagtcentralfunktion videreføres i 2016 foreslås det, at de fire beredskaber indgår en aftale med Falck om en fælles vagtplanlægning, således at den forudsatte bemanning på 10 medarbejdere fordeles mellem Falck og de fire beredskaber. Dette vil indebære, at beredskabernes udgifter til bemanning af vagtcentralen bliver mindre, ligesom bidraget til dækning af vagtcentralens driftsudgifter bliver mindre.

Da beredskaberne via kontrakterne med Falck i en overgangsperiode i forskelligt omfang kommer til at bidrage til den fælles vagtcentral drift, foreslås det, man ved fordelingen af vagtcentraludgifterne mellem de fire beredskaber regulerer herfor.

12.4. Juridiske forhold

Det forventes ikke, at en aftale med regionen efter de ovenfor skitserede principper vil indebære problemer i forhold til de kommunale deponeringsregler og udbudsretten, hvilket uddybes nedenfor:

Deponering

Reglerne om kommunernes deponeringsforpligtelser findes i bekendtgørelse nr. 1580 af 17/12/2013. Ifølge bekendtgørelsens §3, stk. 1, nr. 7 skal der ske deponering, når kommunale fællesskaber indgår leje- og leasingaftaler, om benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., hvis etablering kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.

Der vil imidlertid ikke være tale om at de 4 beredskaber gennem en lejeaftale får en egentlig råderet over en ejendom eller en del heraf. Det forudsættes således ikke, at der skal betales en lejeafgift for benyttelsen. Det vurderes derfor ikke, at en aftale med regionen vil indebære krav om deponering. Skulle man imidlertid finde, at aftalen medfører krav om deponering, vil beløbet, der skal deponeres, skulle fastsættes i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets lånevejledning. Da der kun er tale om en delvis benyttelse af en ejendom, skal deponeringsbeløbet fastsættes svarende til den forholdsmæssige anvendelse af ejendommen med udgangspunkt i den areal- og tidsmæssige benyttelse af ejendommen opgjort og på grundlag af ejendommens værdi ifølge seneste ejendomsvurdering. Da den arealmæssige benyttelsesgrad vil være meget begrænset, vil et eventuelt deponeringsbeløb være af meget beskeden størrelse.

Udbud

Man kunne rejse det spørgsmål, om beredskaberne kan indgå en aftale med regionen om fælles benyttelse af en vagtcentral uden forudgående udbud.

Ifølge den nye udbudslov og gældende praksis er kriteriet for, om en aftale er udbudspligtig, at der er tale om gensidigt bebyrdende kontrakt, der indgås skriftligt, og som vedrører udførelsen af bygge- og anlægsarbejder eller levering af varer eller tjenesteydelser. En gensidigt bebyrdende kontrakt betyder, at parterne forpligter sig til at gengælde ydelse mod ydelse.

I den foreliggende situation er der ikke tale om, at regionen forpligter sig til at levere en tjenesteydelse i form af vagtcentralbetjening til beredskaberne. Det vil være beredskaberne selv, der udfører vagtcentralarbejdet ved egne medarbejdere eller medarbejdere fra entreprenør, og betalingen til regionen vil alene bestå i en forholdsmæssig refusion af de udgifter, der er forbundet med drift af vagtcentralen.

Selv om man måtte finde, at der er tale om en gensidig bebyrdende aftale om levering af en tjenesteydelse, giver det ikke megen mening at gennemføre et udbud, da der næppe er nogen kommerciel markedsmæssig interesse i at tilbyde noget tilsvarende.

Det er derfor vurderingen, at en samarbejdsaftale mellem de 4 beredskaber og regionen kan indgås uden forudgående udbud og uden at det er forbundet med deponeringspligt.

13. Implementering

En fælles vagtcentral vil skulle realiseres i flere tempi afhængig af, hvilket ambitionsniveau der lægges, og hvor omfattende en opgaveportefølje der stiles imod på kort og lang sigt. Etableringen af en fælles vagtcentral kan mest hensigtsmæssigt ske efter en trappemodell, der sikrer, at de beredskabsrelaterede vagtcentralopgaver kan varetages fra 1. januar 2016, og at serviceopgaver løbende kan overtages fra kommunerne samtidig med, at andre beredskabsaktører som politiet og Vejdirektoratet kan tilslutte sig samarbejdet, såfremt dette anses for hensigtsmæssigt af parterne

13.1. Trinvis implementering

1. Trin

Første trin i implementeringen bygger på, at en fælles vagtcentral til varetagelse af de beredskabsmæssige opgaver skal være driftsklar 1. januar 2016. Dette vurderes til at være realistisk under forudsætning af, at den etableres i eksisterende lokaler, der er indrettet til formålet f.eks. regionens AMK-Vagtcentral og at der træffes beslutning herom medio 2015. Opgaverne bør fra starten være håndtering af 112-kald og automatiske brandalarmer, herunder disponering af ressourcer, udkald af mandskab, support under udrykning og dele af rapporteringsopgaven.

Såfremt man vælger entreprenørmodellen eller selskabsmodellen vil opstart af en fælles vagtcentral først kunne ske i løbet af - eller måske mest realistisk i slutningen af - 2016 på grund af den tid, der vil medgå til henholdsvis gennemførelse af et udbud og etablering af et selskab.

2. Trin

Som 2. trin kan der successivt efter 1. januar 2016 placeres ikke-beredskabsmæssige serviceopgaver i vagtcentralen.

I samlokaliseringsmodellen vil det være de 4 beredskaber, der indgår aftaler med deres respektive kommuner, og det er beredskaberne, der får ansvaret for opgaveløsningen og som afholder udgifterne og oppebærer de hermed forbundne indtægter. I entreprismodellen vil det være den valgte entreprenør, der indgår aftaler med de enkelte kommuner om løsning af serviceopgaver og vilkårene herfor. I selskabsmodellen vil det være vagtselskabets ledelse, der indgår sådanne aftaler.

Det skal i den forbindelse med placeringen af nye opgaver i vagtcentralen tages hensyn til de bemandingsmæssige, tekniske og pladsmæssige krav, som nye opgaver vil indebære. Der er på den nuværende AMK-Vagtcentral i Slagelse begrænsede muligheder for etablering af arbejdspladser ud over dem, der er nødvendige for udførelse af de beredskabsrelaterede vagtcentralopgaver. Derimod vil det være muligt at planlægge den nye AMK-Vagtcentral i Næstved med en kapacitet, der muliggør en udvidelse af opgaveporteføljen. Det vil i den forbindelse være hensigtsmæssigt, at der inden detailprojekteringen af den nye vagtcentral tilvejebringes et grundlag for at vurdere kapacitetsbehovet både til lokaler og tekniske systemer.

3. trin

I forbindelse med planlægningen af en nye vagtcentral i Næstved bør mulighederne for en samlokalisering med andre beredskabsaktørers vagtcentraler undersøges. Der tænkes på politiets vagtcentraler og evt. Vejdirektoratets og Beredskabsstyrelsens. En afklaring heraf vil have betydning for planlægning og projektering af vagtcentralen.

13.2. Faseopdelt tidsplan

Det foreslås, at det videre arbejde tilrettelægges i følgende parallelt forløbende faser:

- Fase 1: Planlægning af den fælles vagtcentral herunder aftaleforhold mellem regionen og de fire beredskaber og mellem disse indbyrdes, bemandingsforhold, tekniske forhold herunder valg af teknisk løsning for opkobling af ABA-alarmer. Foreslås påbegyndt i juni 2015.
- Fase 2: Implementering af de tekniske og organisatoriske løsninger, herunder etablering af samarbejdsfora. Varsling af medarbejdere om ændret tjenestested samt vagtplanlægning. Foreslås gennemført i perioden august til december 2015.
- Fase 3: Afklaring af de tekniske, økonomiske og bemandingsmæssige krav, der vil være forbundet med varetagelse af ikke-beredskabsmæssige kommunale serviceopgaver og de enkelte kommuners ønsker herom. Foreslås påbegyndt i august 2015 og afsluttet successivt i forbindelse med indgåelse af aftaler med de enkelte kommuner.
- Fase 4: Successiv implementering af ikke-beredskabsmæssige serviceopgaver foreslås påbegyndt i januar 2016 og gennemført i takt med, at aftaler er indgået med kommuner og afhængig af, at der er kapacitet hertil på vagtcentralen.
- Fase 5: Undersøgelse af muligheder og interesse for, at andre beredskabsmyndigheder f.eks. politiet, Beredskabsstyrelsen, Vejdirektoratet m.fl. inddrages i vagtcentralsamarbejdet. Foreslås påbegyndt i 2015 med henblik på, at resultatet heraf kan indgå i planlægning og dimensionering af en ny vagtcentral i Næstved.